

BÁCSMÉGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 CSÜTÖRTÖK július 22.

199. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

KÖZBESZÓLÁS

Az állami tisztviselők fizetésének kérdése a politikai érdeklődés homlokterébe került, nem azért, mintha a politikusok ezt a problémát valami tulságosan a szívükön viselnék, hanem azért, mert felfedezték benne azt az elemet, aminél fogva érdemes foglalkozni vele. Radics a parasztdemokrácia zászlója alatt felsorakozó tömegeinek kedveskedett, amikor az árvíz által okozott károkat való tekintettel az állami tisztviselők fizetésének redukcióját a horvát parasztklub követeléséül állította fel. A demagógia szerint a tisztviselői kar uri henyélők tábora, ingyenélők nyüzsgő hada, amely sáska módjára a munka vetéseit falja. Radics a dolognak ezt az oldalát mutatja a nép felé, amely a tisztviselőben csak népnyzót lát és bölcsen hallgat arról, hogy ő és pártja milyen mértékben felelős az árvíz akadálytalan előnyomulásaért. — Le kell szállítani a tisztviselők fizetését — mondja Radics, számítva a falu zugó helyeslésére, amelyben elvesz az a halk kérdés, hogy ki az oka a mai állapotnak: a tisztviselő-e, aki árvízzel és anélkül is nyomorog, vagy a politikus, aki beszédeinek katasztrófális áradatával minden pozitív umikát lehetetlenné tesz? Egészen bizonyos, hogy Radics titokban kevesli az állami tisztviselők fizetését, mégis inkább annak egy részét dobja oda áldozatul, semmint a maga pozícióját egy hajszálnyival is gyöngíteni engedné. Nem volna vérbeli politikus, ha lelkiismereti furdalást okozna neki az a csekélység, hogy fékezhetetlen szónoki közlékenységének árát a tisztviselőkkel fizetetti meg.

*

Politikum tehát, hogy hozzá akarunk nyulni az állami tisztviselők le szállíthatatlanul minimális fizetéséhez. Ugyancsak politikum azonban, hogy a radikális párt parlamenti klubja állást készül foglalni a tisztviselői fizetések redukciója ellen. A Radics-párt szavazóinak zöme tisztviselőellenes, míg a radikálisok szavazóinak nem csekély része tisztviselő. A két kormányzópárt ellentétes állásfoglalásának ez a nyitja. A kormány pedig, miután a parlament el van napolva, ebben a kérdésben annak a kormányzópártnak ad igazat, amelyik a nagyobb takarékoság elvét vallja. Így meg fog történni, hogy a kormány, amelynek nagyobbik fele a radikális párthoz tartozik, végrehajtja a tisztviselői fizetések redukcióját, amit a radikális párt a legvehemensebben elítél. A kormány eleget tesz a Radics-párt követelésének és a tisztviselők fizetését engedelmesen leszállítja. A radikális párt sem feledkezik meg az ő hű tisztviselőiről és pálcát tör a fizetések redukálásának terve fölött. A káposzta — a fizetésből levont összeg — megmarad az államkasszában, a kecske pedig — a koplaláshoz szokott tisztviselő — legfeljebb néhány százalékkal többet éhezik abban a felemelő tudatban, hogy van egy párt, amely a fizetésredukció elvi ellensége.

*

Ezalatt pedig a parlamenti szünet

ellenére is teljes gözzel dolgozik a Pasics Ráda ügyeit vizsgáló ankébizottság. Ennek a bizottságnak megalakítását és határidőhöz kötött működését tudvalevőleg a Radics-párt követelte, a korrupció ellen hirdett szent háború első hadmozdulataként. A horvát parasztpárt ugy találja, hogy az ország rákfenéje a korrupció, aminek kiirtása nélkül a fejlődés normális menete helyre nem állítható. Ezért ülésezik a kánikulá-

ban is az ankébizottság, amelynek az a hivatása, hogy a korrupció lerinai kigyójának mind a kilenc fejét kinyomozza és elpusztítsa. De lehet-e bizni ennek a missziójának sikerében, ha a hidra egyik fejét, a legveszedelmesebbiket, a tisztviselőnyomort éppen most növelik nagyra a fizetések redukciójával? Aki a tisztviselők mai igen sovány dotációjából elvesz és az állami adminisztráció személyzetét kiteszi az

eddiginél is súlyosabb nélkülözés kísértéseinek, az a korrupció letörését nem akarhatja őszintén. Vizsgálhatnak másakra menő aktát, kihallgatnak légiónyi tanut, hozhatnak drákói törvényt a megvesztegetés ellen, a korrupció megvívhatatlan, ha a tisztviselőknél nincs rendes megélhetést biztosító fizetésük. Vég-eredményben a korrupciót támogatója a Radics-párt, amikor a fizetések redukcióját szorgalmazza.

Viz alá került négy délbácskai község

Szerdán délután kiürítették Karavukovót, Plávnát, Novoszelót és Vajszkát

Noviszad is veszélyben forog

Átszakadt a karavukovói töltés

Szomborból jelentik: A Duna délbácskai szakaszán szerdán válságosra fordult a helyzet és most már nemcsak attól kell tartani, hogy még néhány dunamenti község kerül viz alá, hanem **Noviszad várost is árvízveszedelemi fenyegeti. A Mosztonga-folyó áradása egy-két napon belül katasztrófális következményekkel járhat.**

A Kruskovác—Mosztonga-vonalon a víz több kilométer szélességben és 25—80 centiméter magasságban zuhan le Karavukovó, Bács, Vajszka és Deronje községek felé.

A víz az elárasztott területekről Bács község határában ömlik a már is erősen megdagadt Mosztonga-folyócskába, másodpercenként 200 liter mennyiségben. Az árvíz a leggyorsabban a vajszkai határ felé terjed és a Bács—Vajszka közötti országotat már ellepte. **Vajszka községbe már behatolt a víz. A községet gátak emelésével próbálják megmenteni, de ha a gátak nem bírják ki az ostromot, egész Vajszka viz alá kerül.** Bogyán község még nem forog közvetlen veszélyben, mert magaslaton fekszik, de egy völgyön keresztül az alacsonyabban fekvő házakhoz minden körülmények között eljut.

A bogyáni görög-keleti kolostor már víz alatt áll.

Az ár Karavukovónál irányt változtatott és Szerbszki-Miletics felé hatol. Rendkívül kritikus a helyzet Deronje községénél, ahol

a Mostonga vízjárása már 85 centiméterrel emelkedett,

míg Bácsnál az utolsó huszonnégy óra alatt csak két centiméter volt az emelkedés. Ezen a vidéken a katonaság éjjel-nappal dolgozik a töltések megerősítésén.

Veszélyben forog Plavna község is, amerre az árvíz a Vajszka—bogyáni magaslatot megkerülve jut el. A község északkeleti részén már száz ház víz alá került.

Későbbi jelentés szerint szerdán délután öt órakor a Kruskovácnál átömlő víz

Karavukovónál áttörte a töltést és az esti órákban víz alá ke-

ült négy szomszédos falu. A hatóságok a veszély közeledtére elrendelték

Karavukovó, Plavna, Novoszeló és Vajszka kiürítését, ami még a délután folyamán meg is történt.

A rendelet végrehajtása azonban nem folyt le simán. A lakosság nem akarta otthagyni vagyontárait, úgy hogy csendőri beavatkozás vált szükségessé. A négy községből az asszonyokat és gyerekeket összetelerték és Vukovár felé szállították. A férfiak visszamaradhattak, hogy a mentési munkálatoknál segédkezhessenek. Ugyancsak a hatóságok intézkedésére az Apatin—bogojevoi szakaszról a dereglyéket és csónakokat ide szállították a mentési munkálatokhoz.

A veszélyt fokozza az a körülmény, hogy a Mosztonga, amelynek kiáradása minden órában várható, Odzsacin, Filipovón, Veprovácon és Szerb-Kereszturon keresztül a Péter király-csatornáig terjed. Ha ez a folyócska kiönt,

Noviszad menthetetlenül víz alá kerül.

Bogyán és Bács között a püspöki erdő már víz alatt áll, ugyszintén a bácsi apáca-kolostor is.

Sürgős segítséget kértek Plavnára

A noviszadi hidrotechnikai hivatal szerdán este hat órakor értesítették, hogy a víz behatolt Plavnába és már a templomteret is elborította. A község Noviszadról sürgős segítséget kért.

A hidrotechnikai hivatal intézkedésére még az éjszaka folyamán katonaságot indítottak utba Plavnára.

Zmajevác község viz alatt

A délutáni órákban a víz behatolt Zmajevác községbe is, amelynek fele víz alá került. A lakosságot idejében kilakoltatták. Sok ház összedőlt.

Veszélyes még a helyzet Bogojevónál is, ahol azon dolgoznak, hogy a Szonta—Bogojevó közötti vasuti töltés további rongálását megakadá-

lyozzák. Bogojevónál mintegy száz ház került víz alá.

	Vizállás
Passau	483 + 13
Bécs	234 — 26
Pozsony	423 — 32
Komárom	584 — 21
Budapest	578 — 12
Mohács	660 — 8
Bezdán	656 — 6
Apatin	700 — 4
Bogojevó	700 — 7
Palánka	666 + 32
Noviszad	619 + 13

A Drava vizállása:	
Maribor	215 + 0
Zákány	108 — 30
Osziyek	424 + 0

Suvakovics államtitkár Vajszkára utazott

Suvakovics Lázár agrárreform-miniszteri államtitkár szerdán Szomborba érkezett, ahonnan nyomban továbbutazott Vajszkára.

Az agrárreformügyi államtitkár meg akarja tekinteni a vajszkai víz alá került agrárreform földeket.

Németpárti képviselők Apatinban

Krafft és Grasl németpárti képviselők Jasl Henrik szombori németpárti elnök kíséretében Apatinba utaztak, ahonnan bejárták az előntött területeket.

Mibe kerül Szombornak az árvíz?

A szombori polgármesteri hivatal kimutatása szerint Szomborból július elsejétől 20-áig az alábbi mennyiségű munkaerőt és anyagot szállították el az árterületekre:

1444 kocsit, 1757 munkást, 77.850 zsákot, 1070 lapátot, 880 ásót, 450 kapát, 90 baltát, 250 éjjeli lámpát, 1111 cölöpöt, 40 hordót, két vagon (15 tonnás) deszkát és 214 faklyát. Az elszállított anyag értéke 1.160.000 dinár.

Száz halottja van a Rugovo áradásának

Petyi jelentés szerint a Rugovo folyó kiöntött medréből és a hirtelen áradás teljesen készületlenül találta a lakosságot. A víz házakat sodort

el, oly hirtelen, hogy az emberek el sem menekülhettek.

Eddig ötven holttestet fogtak ki a vízből és azt hiszik, hogy az áldozatok száma körülbelül száz.

A holttestek közül negyvenkettőt agnoszkáltak, nyolcnak a személyazonosságát még nem lehetett megállapítani.

A román külügyminiszter részvétlévire

Mitileanu román külügyminiszter szerdán részvétléviret intézett Nincsic külügyminiszterhez az országot ért árvízjárok alkalmából. Nincsic ugyancsak táviratban köszönte meg a román kormány részvétét.

Segélybizottság alakult Szuboticán az árvízkárosultak támogatására

A szubotici városi közgyűlési termében Gyorgyevics Dragoszláv főispán elnöksége alatt szerdán délután megalakult a Nemzeti Segélybizottság, amely minden megfelelő eszköz igénybevételével, jótékony adományok gyűjtésével, az árvízkárosultak támogatását tűzte ki céljává.

A gyűlésen, amelyen a szubotici társadalmi és jótékony egyesületek képviselőiben mintegy kétszázán vettek részt, Gyorgyevics főispán hosszabb beszédében ismertette az árvízkárosultak súlyos helyzetét, amelynek a megjavítása csak széleskörű országos jellegű jótékonyági akcióval érhető el. A főispán után dr. Kengyelac Milivoj ügyvéd, dr. Markovics Csedomir egyetemi tanár, dr. Piskulics Zvonimir ügyvéd, dr. Rajajlovics Milos ügyvéd és Sztójánovics Vlada, a Tartalékos Tisztek Egyesületének, valamint a Sand-nak elnöke szóltak fel. Sztójánovics felszólalásában bejelentette, hogy a Sand az árvízkárosultak javára több mérközést fog rendezni. Dr. Szántó Gábor orvos a szubotici temizsklub legközelebbi városközi mérközésének jövedelmét ajánlotta fel. A felszólalások után a Nemzeti Bizottság pénztárnokául Vujić Radomir tanfelügyelőt, raktárnokul pedig Marcikics János irodafőnököt választották meg. Választották az ülésen ankét-bizottsá-

got is, amelynek tagjai: Gyorgyevics Dragoszláv főispán, Jurics Márkó nemzetgyűlési képviselő, Malagurszki Albe polgármester, Damjánovics Miroszláv tábornok, Petrovics Lázár tábornok, dr. Atyimovics Miodrag, a jogi fakultás dékánja, dr. Markovics Csedomir egyetemi tanár, Damjanovics Miroszláv, Gyorgyevics Dragoszlávné, dr. Manojlovics Vladislávné, Anasztaszijevics ezredes felesége, Manojlovics Taza, Hartmann Rafaelné, Sárcevic Manda, özv. dr. Suddrevics Ferencné, dr. Kengyelac Milivojné, dr. Szántó Gáborné, Benet és Duranovo urnók, dr. Piskulics Zvonimir ügyvéd, dr. Kengyelac Milivoj ügyvéd, dr. Ivandekics Pájó orvos, dr. Rajajlovics Milos ügyvéd, dr. Miladinovics Radivoj királyi közjegyző, dr. Fenyves Ferenc, a Bácsme gyei Napló főszerkesztője, dr. Manojlovics Joca ügyvéd, dr. Török Béla orvos, dr. Manojlovics Vladisláv királyi közjegyző, Manojlovics

Dusán gyárigazgató, Gavanszki Milos gyárigazgató, dr. Evetovics Mátyás helyettes polgármester, dr. Loránt Zoltán ügyvéd, dr. Petrovics Márkó ügyvéd, Sokcsics József hírlapíró, dr. Vojnic Hajdu József ügyvéd, Vidkovic Antal földbirtokos, Bogdanovics Nikola, dr. Ivandekics Imre ügyvéd, dr. Pertics József ügyvéd, Pendzsics György gyáros, Sztójánovics Vlada nyugalmazott vámigazgató.

Az ankét-bizottság első ülését pénteken délután hat órakor tartja a városháza kistanácstermében. A vezetőség kéri a bizottság tagjait, hogy az ülésen okvetlenül jelenjenek meg.

A vezetőség egyben azt is közli, hogy gyűjtésre csak azok jogosultak, akiknek a Vörös Kereszt Egylet bélyegzőjével ellátott könyvecskéjük van. Ilyen könyvecskéket a Nemzeti Bizottság is kiutal a jelentkezőknek. Az adományokat a bizottság a lapok után nyugtázza.

Dobrovoljác-lázadás Németcernyán

Elávolították hivatalából a község jegyzőjét és megszállták a község házát

Becskerekéről jelentik: Németcernyán bányai községben

fellázdak a községben letelepedett dobrovoljácok, eltávolították hivatalából a község jegyzőjét és fenyegető magatartásukkal két napon át rettegésben tartották a lakosságot.

A dobrovoljácok elkezeredését Koszics Csedomir községi jegyzőnek az az intézkedése idézte elő, amellyel az agrárügyi miniszter rendelete értelmében ki akarta lakoltatni telepeikről az adóhátralékos dobrovoljácokat.

A dobrovoljácok, amikor látták, hogy a jegyző nem hajlandó eltérni a rendelet utasításaitól, Beogradba utaztak, a honnan adójuk kifizetésére vonatkozó irásos moratóriummal tértek vissza. Ezt az irást bemutatták a községi jegyzőnek, aki kijelentette, hogy azt nem veheti tudomásul.

Az elkezeredett dobrovoljácok ekkor Becskerekre utaztak, fölkeresték dr.

Zubkovic megyei főjegyzőt, az alispán helyettesét és

erélyesen követelték, hogy Koszics Csedomir községi jegyzőt huszonnégy órán belül távolítsák el Németcernyáról.

A megyei főjegyző csillapítani próbálta a dobrovoljácokat és kijelentette, hogy vizsgálatot indít az ügyben, amit a panaszosok türelemmel várjanak be. A dobrovoljácok azonban kitartottak követelésük mellett és hazautaztak Németcernyára.

A huszonnégy óra leteltével hatvanhetven főnyi dobrovoljác csapat fölgyverkezve megjelent a község háza előtt, behatoltak a hivatalos helyiségekbe és erőszakkal eltávolították a jegyzőt.

A kivonult csendőrség tegyvert szegzett a zendülő dobrovoljác-csoport felé, mire azok elkezeredett kifakadásokkal illették a csendőröket és egyáltalán nem mutattak hajlandóságot a távozásra.

Egy kritikus albumából

Irta: Baedeker

Sok olvasó akkor van az íróval megelégedve, ha az olyat mond, ami neki új és meglepő, míg másoknak akkor tetszik meg egy könyv, ha olyan megállapításokat talál benne, amelyeket már ő is elgondolt. A kettő közül egyik se találta éppen fejein a szöveget. S ezt inkább arról a harmadikról mondhatnánk el, aki írókban és könyvekben azt találja helyesnek, ami szép és azonfelül igaz.

Se írni se olvasni nem szabad túlságos sokat. A sok persze egészen egyéni. Olyan íróknak csak egy vagy két könyvhöz van elegendő tudása, esprit-je vagy fantáziája, s ennek aztán kár egy harmadikat meg egy huszadikat írni. Némely olvasónak az elméjében pedig csak száz könyv számára van elegendő befogadó képesség, s ennek aztán nem tanácsolnám, hogy ezeket olvasson.

Versírók közt találunk szürke nyárs-polgárokat, valóságos szatócsokat, a »közönség« körében pedig lelkes költőket. Nem mindenki poeta, aki rimes sorokat ír, és vannak költők (költői természetek), akik azt se tudják, hogy mi a jambus.

— Hoz az valamit, amit Uraságod ír? — kérdezték egy írótól.

— Hogyne! — felelte ez. — Bámulokat és irigyeket, szeretetet és gyűlöletet.

Egy írónő novelláját a következő megjegyzéssel utasította vissza a szerkesztő:

— Bájosak benne a helyesírási hibák,

de a kompozíció még sok kívánnivalót hagy. Az írása szép, de jellemzésre is kell törekedni. A papírosa kitűnő, de a témáját jobban tessék megválasztani. A mondatai szabályosak, de a stílusa dőcögős. Hogy a tehetségéről mit tartunk? A fentiekben elmondtuk.

Az ember sokat mondhat el versben, amiért, ha prózában írná meg, bíróság elé állítanák vagy elmeorvossal vizsgáltatnák meg. Némely embernek szerencséje, hogy verset ír és nem prózát.

Az íróknak ifjúkorukban vagy késő venségükben írt műveik sose a legjobbak, amiket produkáltak, de a szerzőjükre majdnem mindig a legjellemzőbbek. Aké tiszta esztétikai gyönyörűséget keres, vagy az invenció és fantázia vérbő alkotásaira kíváncsi, az az írói pálya delelőjén termelt dolgokat olvassa, de aki magát a szerzőt akarja ismerni, az annak ifjúkori termését és az aggkori fecsegését tanulmányozza. E két szélső korszakban az író távolabb áll a művésztől mint a virágzó esztendeiben, de közelebb áll a saját egyéniségéhez, és őszintében nyilatkozik meg, mint amikor a mesterműveit alkotta. El lehet mondani, hogy a legtöbb íróra az első nagyobb műve és — ha megőregszik — az utolsó a legjellemzősebb.

A udósokat a pozíciójukhoz mérten becsülik és nem a tudományukhoz képest, az írókat pedig a hírnevük s nem a tehetségük szerint.

Mindenkinek csak a maga könyveit, a tulajdonában levőket volna szabad olvasni. Ez nemcsak az íróknak meg a kiadónak volna jó — mert több

könyv fogyna — de előnyére lenne az olvasónak is, aki komoly kulturáltsághoz juthatna, míg így, ha kölcsönkönyvekből olvas, csak félműveltségre tehet szert. Amikor a könyvet a tulajdonosának visszaadja, a művelődés felét is visszaszolgáltatja. Egészen más persze, ha a könyvet nem adja vissza, amire állítólag szintén van példa. Ez esetben az illető egyáltalán nem kultúrember.

Egy uriember, akinek csinos könyvtára volt, amely lassan, de biztosan (s nem örökség vagy ajándékozás útján) szaporodott, csodálkozással hallotta egyszer, hogy könyveket vásárolni is lehet.

Amelyik íróknak az írása nem a legédesebb gyönyörűség, az ne írjon. De az olvasó, bármennyire nehezebbre esik az olvasás, csak olvasson — az istenért, olvasson! Az írást nem szabad, az olvasást muszáj erőltetni.

Az író, amikor dolgozik, élvez és szenved. Élvez, mert alkot és szenved, mert az alkotása nem elégíti ki. Ahogy a két érzésből hiányzik az egyik, akkor az, amit produkál, már nem elsőrendű írás, talán nem is irodalom.

Az íróknak van a legjobb emberismerete a világon. (Hiszen sokszor ezen a tulajdonságon alapul az íróvá válás.) De az egyes emberrel szemben, akivel a gyakorlati életben van dolga, sokszor úgy viselkedik, mint egy minden élettapasztalás nélkül szűkölködő gimnazista, s becsapja magát a legegyszerűbb pasasoktól. Mert kétféle ember-

Közben a jegyzőnek néhány híve segítségével sikerült elmenekülnie a község házáról és a községi bíró házában rejtőzött el.

A lázadók továbbra is megszállva tartották a község házát, mert a csendőri karhatalom gyöngének bizonyult megfélemlítésükre. Az eset nagy pánikot keltett a községben, ahová szerdán megyei bizottság szállott ki az ügy kivizsgálására.

Eldobott cigaretta

okozta a Primariusz-gyári tüzet
A gyárnak csak két üzeme pusztult el

A szubotici Primarius vegyészeti gyárban kedden éjszaka keletkezett tüzvész csak szerdán délelőtt sikerült eloltani. A tűzoltóság megfizetett munkájával sikerült a gyár legnagyobb részét megmenteni és a raktárban felhalmozott árukon kívül csak a hordógyár és a dobozgyár égett le, míg a tetőfedőlemez-, kocsikenőcs- és kátránydesztilláló üzemet megkímélte a tűz és itt a termelő munka változatlanul folyik.

A szerdán délelőtt megejtett tűzvizsgálat során nem lehetett meg pontosan megállapítani a tűz okát, de valószínűnek látszik, hogy a tűz rövidzárlat folytán keletkezett, azonban nincs kizárva, hogy a gyár egyik szögletében levő kemencében elhelyezett izzó salak okozta a tüzet.

Megállapította a bizottság, hogy a nyolcvan méter hosszú gyárépületből huszonöt méter hosszú raktár égett csak le. A tűz azonban sokkal nagyobb méretű lett volna, ha a lángok a raktár többi részében, valamint közvetlen az épület előtt elhelyezett hátránnyal és olajjal telt hordókra is átharapódnak. A tűzoltóknak ezt azonban még idejekorán sikerült megakadályozni.

A rendőrség csütörtökön délelőtt kezdte meg a tanúk kihallgatását, akik a tüzet észrevették, valamint a gyár munkásait, akik a tűz keletkezésének napján a gyár elégett részében foglalatostkodtak.

ismeret van: az elmélkedésé, amely hiányzik a publikumnál s a cselekvésé, amely nincs meg az írónál.

Ha egy jeles író megismerkedik — hajón vagy vasuton — egy u. n. egyszerű emberrel, az előbbi egy óra múlva tisztában lesz az utitárs világnézetével és mentalitásával, ez pedig tudni fogja, hogy az illusztris utitársától mit lehetne előnyösen venni s mit lehetne neki nyereséggel eladni.

Akire egyes könyvek nem gyakoroltak elementáris hatást, aki egyik-másik mű olvasásánál nem volt lelki izgalomban s nem érezte olykor, hogy az olvasmánya az életében nyugvópont vagy forradalmi mozzanat, az se író, se igazán művelt szellem nem lesz soha. Még csak ideális olvasó se.

Írók volnának a legeszményibb olvasóközönség, mert ők nemcsak írni tudnak jobban, mint az átlagemberek, hanem olvasni is. Az igazán olvasnivaló olvasó már majdnem író, s az olyan író, aki nem elsőrendű olvasó egyszerűsmind, valószínűleg íróknak se lesz egészen ideális. Némely író jobban jellemez az, hogy hogyan olvas, mint az, hogy miképpen ír. És: »író módjára olvas«, szoktuk mondani azokról, akik nagyon intelligensen forgatják a könyvet.

Az író a büntetését sokszor megéri már életében — jutalmára a legtöbbszor várnia kell a tulvilágig.

Az író, aki nem szeret olvasni, olyan, mint a családfo, aki elhanyagolja a családját

KISEBBSÉGI ÉLET

•••

A marosvécsi Helikon háromnapos tanácskozás után közzétette azt a határozatot, melyben kiszabta az erdélyi magyar irodalom legfontosabb feladatait. A határozat szövegét így hangzik: »A Helikonon résztvevő írók egyeteme megállapítja, hogy a romániai magyarság irodalmi élete a hétszentes előretörés küzdelmei után elhűtött oda, amikor számba kell vennie maradandó erőt, célait és fejlődési lehetőségeit, valamint azokat az akadályokat, amelyek a szabad és teljes kibontakozásban gátolják. 1. A romániai magyar kisebbség nemzeti jövője megköveteli, hogy vezetői a kulturális élet törekvéseire helyezték át tevékenységük súlypontját. A népnevelés, az irodalom és a művészet problémáit kell a kisebbségi élet első vonalába állítani, amelyek egyenrangúak a politikai természetű célokkal. Szükséges tehát, hogy ezek a célok és ezeknek a szellemi és erkölcsi erőknél természetesen képviselői és védelmezői fokozott mértékben vonassanak be a magyarság sorsának intézésébe. Ők azok, akik a velünk együttélő nemzetek kultúráival szakadatlan kapcsolatban állva, a legeredményesebben tudják megteremteni a békes politikai és gazdasági együttműködés lelki feltételeit is. 2. A nemzeti jövő megköveteli, hogy az irodalom és a művészet munkásai mielőbb megalkossák azt a kollektív organizmust, amelyben teljes szíjjal és tervszerűséggel tudják betölteni emberi, nemzeti és kulturális hivatásukat. Addig is a Helikon résztvevői, szabad munkaközösséget alkotva, részt vállalnak a kulturális célok kitűzésében és a feladatok elvégzésében. 3. A Helikon résztvevőinek egyhangú véleménye az, hogy a román, az erdélyi német és a magyar irodalom java termékeinek kölcsönös megismeretése és átültetése elsőrendű kulturális feladat, ami kedvezően segíti elő népeink bensőséges együttműködését. A kibővített Erdélyi Szépművés Céhnek és folyóiratának egyik feladata lesz, hogy érintkezésbe lépve a román írók egyesületével, valamint a szász írókkal, elősegítsék komoly és értékes fordítások ügyét. S egyben kiszorítsák az irodalmi célokat nem szolgáló fordításokat.

*

Az ablakbeverés Romániában is divatos politikai fegyver a túlzó sovíniszták kezében. Az aradmegyei Győrök községben történt, hogy amikor a falu magyarsága ünnepet ült jótékonycélu műsoros estélyen, felelőtlen elemek beverték a győroki magyar párt elnökének, dr. Nagy Orbán házának összes ablakait. A garázda elemek kéregerítésére a csendőrség megindította a nyomozást, de a tetteseket — akár csak nálunk az éjszakai mázolókat — nem tudták kinyomozni.

*

A repatriált magyar tisztviselők százával adták be keresetet a román államkincstár ellen a magyar-román vegyes döntőbíróshoz azon az alapon, hogy minden felmondás nélkül elbocsájtották őket. A felperes magyar tisztviselők szerint a román kormánynek 1921 július 26-ikától, a trianoni békeszerződés életbeléptetésétől kezdve lett volna joga, tehát ők eddig az időpontig vagy a repatriálásukig jogosan követelhetik a megtagadott fizetéseikért járó kártérítést a perköltségekkel együtt. A vegyes bíróság a kereseteket a bíróság mellett működő román kormánybiztosnak adta át, amely ezeket a külügyminisztériumhoz továbbította. A külügyminisztérium azután az aktákat csoportosította és elküldte azokhoz a hatóságokhoz, amelyeknél a felperes tisztviselők működtek. Az aktákat a minisztériumnak az a szigorú utasítása

kísérte, hogy pontosan állapítsák meg, mikor és minő okokból távolították el a panaszos tisztviselőket és erről a legrovidebb időn belül tegyenek kimérítő jelentést a külügyminiszternek. Az Erdélyi Hírlap a magyar tisztviselők keresetével kapcsolatban a következőket írja: »Azok a magasrangú tisztviselők, akik a Párisból jött periratokkal foglalkoznak, azt mondják,

hogy rossz időben főttek ezek a nemzetközi perek, mert könnyen kihatással lehetnek a kisebbségi belső politika enyhültebb légkörére. Azt lehet sejtteni ezekből a kijelentésekből, hogy a Párisban megindított kollektív pör esetleg felhasználható lesz az Erdélyben élő volt magyar tisztviselők kielégítése ügyében aktuálisá vált tárgyalások elhalasztására.

Szabadon bocsájtják a letartóztatott görög ellenzéki vezéreket

Az Eftaxias-kormány első ténykedése

Athénből jelentik: Pangalos tábornok köztársasági elnök felhőrotyva azon, hogy az ellenzéki pártvezérek nem hajlandók az új kormányban résztvenni, tudvalevőleg letartóztatva az összes ellenzéki pártvezéreket, akiket az Egri-tengeren levő Naxos szigetére száműzött. Most végre hosszas kísérletek után megalakult az új görög kormány, amelynek élén Eftaxias áll. Az új kormány első ténykedése az volt, hogy

Pangalos engedélyével Eftaxias miniszterelnök elrendelte a letartóztatott és számkivetésbe küldött volt miniszterelnökök,

miniszterek és más politikusok szabadonbocsátását.

A száműzöttek, köztük Michalakopoulos, volt miniszterelnök, Katandaris és Tzialdaris.

szombaton már visszaérkeznek Athénbe Naxos szigetéről.

Az ellenzéki pártok vezetőinek szabadonbocsátása Görögországban jó hatást kelt, bár senkisésem bizik abban, hogy Pangalos diktátor ezzel az engedékenységgel politikájának utárára kíván lépni, annál kevésbé, mert a diktátor legutóbbi deklarációjában maga jelentette be, hogy ezentul még kiméletelebbül fogja megvalósítani céljait.

Összeütközés Bécsben a hadirokkantak és a rendőrség között

Megakadályozták a frontharcosok és hadirokkantak együttes tüntetését

Bécsből jelentik: Szerda délelőtt óriási tüntetés volt a városháza népcarnokában és a városháza előtti nagy téren. A frontharcosok köztársasági egyesülete és a hadirokkantok tartottak ülést a városháza népcarnokában, ahol éles kifakadások hangzottak el a kormány mostoha bánásmódja miatt.

A gyűlés után a tüntetők a parlament elé akartak vonulni, azonban utjukat rendőrkordon zárta el, amelyet át akartak törni. Ebből összeü-

közés támadt és a rendőrség végül is szétzavarta a tömeget. A tüntetők ekkor kisebb csoportokban igyekeztek a belváros felé, de a rendőrség előlta a mellékutcák bejáratait is és szétzavarta ezeket a szállingozó kisebb csoportokat is.

A tüntetők így nem jutottak a parlament elé, amelynek környéke egyébként egész délelőtt fegyveres táborhoz hasonlított, mert a rendőrség a parlamenthez vezető utcák torkolatát kordonnal zárta el.

Poincaré a jövő embere

Herriot bukása után a nemzeti egység kormányát várják A frank szerdán javult Zürichben

Párisból jelentik: Sohasem mutatkozott be kormány olyan vesztőlő előjelek közt, mint amilyenek a Herriot-kormány bemutatkozását megelőzik. A pártok hangulata hűvös, sőt ellenséges a kormánnyal szemben és lelkesedésnek még a kormány pártjában sincs nyoma. Főképpen

azt vetik Herriot és különösen de Monzie szemére, hogy határozott terv nélkül vállalkoztak a kormány átvételére olyan súlyos viszonyok közt, amiket Franciaország még nem élt át, miből fizetni a tisztviselőket és még amikor az állampénztár üres, nincs kevésbé lehet beváltani a nemzetvédelmi kötvények és kincstári utalványok szelvényeit.

Az ucca már kimondta az ítéletet.

A lakosság tömegesen viszi beváltani a nemzetvédelmi kötvények és kincstári utalványok szelvényeit.

a bankok előtt óriási tömegek lesik a tőzsdéi árnyalásokat és a rendőrségnek kell mindenütt szétzavarni a tömeget, amely óriási mértékben el van keseredve az árak miatt, átkoz-

za az új kormányt és üldözi az idegeneket, akik szórakozás céljából tartózkodnak Párisban.

Az általános helyzetet az jellemzi a legjobban, hogy a kormány tagjain kívül mindenki, valamennyi politikai párt és a magánosok is azt remélik, hogy

a Herriot-kormány nem éli túl saját programbeszédét. Napról-napra erősödik az a követelés, hogy szilárd és széles nemzeti alapon levő kormány alakuljon: a nemzeti egység kormánya és egvire hangosabban hallatszik Poincaré neve,

mint akit a mai súlyos viszonyok közt a legalkalmasabb férfinak tartanak a kormány átvételére.

Zürichi jelentés szerint a párisi események hatása alatt Zürichben a frank újabb zuhanását várták. Nagy meglepetésre azonban nem ez következett be, hanem ennek az ellenkezője, mert a frank a newyorki devizapiac által leszorított reggeli 10.10-es zürichi paritásról délután háromnegyed négy óráig 11.35-ig javította árnívóját. Ez a javulás 11 százalékos utat jelent és arr

zethető vissza, hogy egyrészt Párisban megindult a nagy intervenció, másrészt

a rövid lejáratu kontremm fedezési vásárlásokba kezdett, mert Herriot bukásától tartva attól fél, hogy az új kormány a nemzeti egység kormánya lesz, amely erélyes rendszabályokkal fogja utfiát állni a frank további zuhanásának.

Hasonló mértékben javult a frank a világtőzsdéken, a párisi devizapiacra pedig a szerdai zárásban London 223.75 (kedden 239), Newyork pedig 46 (kedden 49.15) volt.

A Kronosz lapjai

hárommilliárd koronáért keltek el

A Die Stunde-t a Vernay-féle nyomda vásárolta meg

Bécsből jelentik: Azok a botrányok, amelyek a Kronos kiadóvállalat és a kiadásában megjelenő három lap: a Die Stunde, Die Börse és Bühne körül ki pattantak, most egyelőre elsimultak azaz, hogy a kiadóvállalat tulajdonosa és a három lap főszerkesztője, Békési Imre eladta a Kronost a három lappal együtt. A vevő a bécsi Vernay-nyomda és egy híres és tökeerős hirdetővállalat, a Haasenstein és Vogel cég.

Békési szerdán értesítette Párisból bécsi megbízottját, hogy beleegyezik az eladásba. A vevő hárommilliárd koronáért vásárolta meg a Kronost és három lapját és a megállapodás szerint öt éven át havi ötvenmillió koronás részletben fogja a vételárat fizetni Békési Imrének. Az új kiadó-koncern Békési helyett Schreiert, a Der Tag főszerkesztőjét akarja szerződtetni.

Mit szabad a rendőrségnek?

A noviszadi törvényszék érdekes elvi ítélete

Noviszadról jelentik: Zeremszki Dancsika turjai papucos 1923 január 20-án Turiján eljár a ottani községi rendőrségnél, amely egyik ismerősét Medurics Milivoit minden különösebb ok nélkül őrizetbe vette. Zeremszki jótállást akart vállalni Meduricsért, akit azonban a rendőrség nem engedett szabadon. Zeremszki cfeletti dühében a községhezán kifüggesztett hivatalos hirdetményeket letépte és darabokra szakította.

A rendőrség részéről Crnojacski Gyökő rendőrőrmester, Sztepanovics Uros és Sziriski Arkadie rendőrökkel aznap éjjel megjelent Zeremszki lakásán. A rendőrök dörömböni kezdtek a bezárt kapun és követelték, hogy Zeremszki nyisson ajtót. Zeremszki azonban ismerve a turjai viszonyokat, a világért sem akart ajtót nyitni, hanem az ajtón keresztül kérdezte a rendőröket, hogy mit akarnak tőle éjjel tizenegy órakor.

— Ki akarjuk hallgatni — válaszolta a rendőrőrmester, mire Zeremszki ajtót nyitott. A rendőrök behatoltak és amikor meglátták Zeremszki kezében a hosszú konyhakést, rávetették magukat, a kést elvették és Zeremszkit beszállították a rendőrség fogdájába.

A rendőrség hatóság elleni erőszak miatt feljelentette Zeremszkit, akit szerdán vont felelősségre a noviszadi kerületi törvényszék. A tanak kihallgatása után a bíróság Zeremszkit felmentette a vád alól, mert a hirdetmények letépte se nem büntetendő cselekmény és az a körülmény, hogy a rendőrség éjjel tizenegy órakor, »szokatlan időben« akart kihallgatást foganatosítani, indokoltá teszi Zeremszki viselkedését, mellyel nem követett el hatóság elleni erőszakot.

Az ítélet ellen az államügyész felebezést jelent be.

CIRKUSZ

Öngyilkosok Lapja

A budapesti öngyilkosok lapot akarnak indítani. Az első számba kértek is már kéziratos egyik budapesti rendőrkapitánytól. Nem adott. Tölem nem kértek, de én adok. Talán felhasználhatják.

VEZÉRCIKK

Quousque tandem...

A népjóléti miniszter kijelentette, hogy 300 esztendő múlva meg fog szünni a nyomor ebben az országban. Ime, ez is az öngyilkosok ellen irányul. Társadalmunk tagjait le akarják beszélni ezzel a frázissal: csak várjatok türelemmel, minden jobb lesz. Ó nem, miniszter ur, elég volt a hangzatos jelszavakból... Ha ön eddig szabadon engedte társadalmunkat, ugy ezután se rakjon békót akarataimra ilyen, ígéretekkel. Hát már meghalni se hagyják az embert az országban?

*

TÁRCA

Az utolsó lobbanás

A kis cseléd pihegve tartotta karjai között a tüzlőt. Boldog, bár hosszantartó pillanat volt. Először pihegett, aztán llegegett.

— Most, most — sóhajtotta — most kell megtenni... Van gyufád?
— Nincs... Rá akarsz gyújtani?
— Nem. Meg akarom enni... Gyufát akarok enni...
— Öngyújtó nem lesz jó?
Átadta. A lány egy hajtással kiitta a benzint...
— Tamedoch — mondta halkán...

*

KÖZGAZDASÁG

A közszükségleti cikkek ára minden nap emelkedik. A fontosabb halászok-szükségleti cikkek ára, ab Turulmadár:
Revolver, fegyverveselési engedéllyel 800.000
Ugyanaz, engedély nélkül .. 450.000
Kötél I-a* 60.000
Ugyanez nehéz sulyuaknak .. 100.000
Aspirin egy doboz 20.000
Marólug 1 kg 45.000
Páholy a Feld színházba 200.000
* A kötél használat után jóval drágábban eladható.

*

NAPI HIREK

Olvasóink figyelmébe! Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy ne feküdjének a villamos alá, mert kocsik úgy se jön. Sokkal biztonságosabb, ha felülnek a kocsiba, ott könnyen megütheti őket a guta.

A mai nap hősei. Kövér Mari (marólug), Nebich Mór (Duna), Sanyaró Venedel (gáz), Mucsai Juli (gyufa), Belső János (Turul), Keserü Izor (eljegyzés).

Szemérmelen árdragítás. A gázgyár ismét emelte az árakat. Legjobb ideje már bojkottálni ezt az üzemet. Majd a villamost használjuk helyette. Elvégre az is gázol.

Egy javaslat. Bethlen miniszterelnök Inkén ki akarja dolgozni a magángazdaság szabályozását. Mi sokat várunk ettől a javaslatától.

A mai sakkverseny. Rubinstein királynője ma beledőlt Réti futójába. Az öngyilkos királynét a futó rögtön leütötte.

*

SZÍNHÁZ

Különös öngyilkosság. Egy ismert pénzember ma átvette a Sziget Szinpadot és a Fővárosi Operett-színházat. Tették oka ismeretlen.

*

APRÓ MŰVETÉSEK

Háromszobás lakást keresek a Dunaparton. Régi tulajdonost és családját rábeszelném az öngyilkosságra. »Elokvenctia« jelírére.

Veromállal való öngyilkossághoz tökéletes társat keresek. Kalandorok kíméltének.

Mivel mossa ön a gyomrát? Gyomormosáshoz használjon valódi »Gyomros« ellenérmet. Számos elismerő levél és halotti bizonyítvány.

Róbert bácsit ezután figyelmeztetem, hogy folyó hó 18-án, vasárnap reggel 7 órakor a Hűvösvölgyben a 38/b szám alatti fenyőfán lógni fogok. Amennyiben tettem meg meri akadályozni, a népszövetségem fogom bejelenteni személyes szabadságom megsértését. Tíz-

órait hozzon magával.

Az öngyilkosság leghathatósabb propagandája a házasság. Közvetítünk házasságokat olcsón. Siker biztos.

En egy csinosnak mondott szöke mendi vagyok. Keressen azon magas, fekete fiatalember barátságát, aki velem a vonat alá feködne. Levelket »Megy a gözös Kanizsára« jelírére kérek.

*

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Ferencz József-híd, Turulmadárszálló.

Stella

Szobotica város kétszáz ezer dinárt ad az árvizkárosultak segélyezésére

Rendkívüli közgyűlésen szavazzák meg a segélyt

Szobotica város szerdai tanácsülésén elhatározta, hogy július hó 23-ára, péntekre rendkívüli közgyűlést hív össze, amelyen az árvizkárosultak felsegélyezésére a város részéről adandó összeg kiutalását fogják megszavazni.

A Vajdaságban eddig csak Becskerek nyújtott gyorssegélyt az árvizkárosultaknak háromszáz ezer dinárral, amit már el is juttattak rendeltetési helyére. A földönfutóvá lett gazdák felsegélyezésére indított akcióban Szobotica város is ki akarja vonni a maga részét és ezért elhatá-

rozták, hogy nagyobb összeget fogjanak kiutalni erre a célra. Értesülésünk szerint a város kétszáz ezer dinár kiutalását fogja javasolni a rendkívüli közgyűlésnek.

A közgyűlés által megszavazott gyorssegélyt még a pénteki nap folyamán elküldik Noviszadra az árvizkárosultakat segélyező főbizottságnak, mert egy belügyminisztériumi rendelet szerint az árvizkárosultak felsegélyezésével összefüggő ügyekben a városi tanácsnak nem kell bevárni a tizenöt napi felebbezési határidőt.

Kotrománovics István a bosnyák királyivadék

Muzeális értékű okmányok egy dalmáciai faluban

Sini, 1926 július hó.

A kicsiny bosnyák lovacskák gyors tempóban brazták a könnyű ruganyos gíggét. Észak felé haladtunk Vrlika irányában. Megyünk meglátogatni a bosnyák királyok utolsó élő ivadékát. Utunk a Cetina folyó termékeny völgyén keresztül vezetett s a kemény kőszirtrebe akadó gyors hegyi folyóból harminatot csapott arcunkba a szél. Körülbelül egy órai utazás után kocánk balra fordult, szemben egy meredek kopár karsztheggyel, a romantikus Szvilaja-Planinával. Félóra múlva ott voltunk: *Potravlje* községben.

A plébánián öreg, méltóságtejes ferencendi barát fogad bennünket friss tejjel és sötét parasztkenyérrel. Diákkorunkbeli anekdotákkal fűszerezi egyszerű uzsonnánkat. Nemsokára rátérünk kirándulásunk tulajdonképpeni céljára. A tisztés atya megmutatja a királyok ivadékának mostani rezidenciáját. Ott szemben, abban a majorban, melynek háztetői idelátszanak, tényleg a bosnyák királyok utolsó leszármazottjai élnek. El is mesélte történetüket: Amikor 1463-ban II. Mohamed szultán hadai előzőnlötték Boszniát, elfogták István királyt is, Bosznia urát és lefejezték. Családját a törökök üldözték, a menekülők koldusbotra jutottak, törökbarát zsupánok zaklatták őket, végre hosszabb kóborlás után a Szvilaja Planinára jutottak. Azóta, tehát 463 év óta, ott lenn a hegyen élnek István király utódai közönséges parasztiok módjára, számtalanak, vetnek, állatokat tenyésztnek, de persze szegényesen, küzdve nagy ellenségeikkel: a Karszt sziklaival és a bőra erejével.

— Mit meséltek azonban én — fejezte be ebbszélését a szívélyes barát — majd elhívom ide *Kotrománovics* István, majd ő mesél önöknek, majd meg is mutatja a királyi könyvet.

A plébánia padjában várakoztam. Nemsokára oda érkezett a barát a híres királyi paraszti ivadékával. *Kotrománovics*, akinek ereiben királyi vér folyik, erőteljes, magas, szikár, sötét szöke, kékszemű férfi. A parasztdarokban is szinte királyi megjelenés és magatartás. A lelkész bemutatott. Érős-

készorítás következett, aztán leültünk. A királysarj intett kezével, mire az ajtóból, ahol eddig tartózkodott, hódolat-teljesen az asztalhoz lépett egy ember — lakáj, vagy háziszolga — letett egy vaskos szürke bőrkötésű könyvet és ismét tisztességtudóan az ajtóhoz vonult vissza. Felnyitjuk az aranyveretű kopott foliánst: a pergamentlapokat díszes, tarka kezdőbetűs latin írások borítják. A plébános segítségével kezdjük olvasgatni a könyvet. *Kotrománovics* István pedig mesélt.

— Ez a könyv a *Kotrománovics* család fényes királyi multjának egyedüli és utolsó emléke. A könyvet István bán kezdte írni 1350 körül. Azóta apáról fiura száll, mindig a legöregebb családtag őrzi. Latinul már nem tud sem ő sem övéi, de szóhagyományból pontosan ismeri mindegyik okmány tartalmát. Magyarázgatót is rögtön. Megmutatta a círárásos pergamentet, melyek a *Kotrománovics* bosnyák báni család uralkodói érdemeiről szólnak. felütrött egy lapot, melynek sarkában fakult selyemzsinóron hatalmas viharvert pecsét csüngött »*illustres et magnifici domini tuerto, dei gratia totius bosnie bano*« (kegyelmes és hatalmas *Tvrtho ur, egész Bosznia Isten kegyelméből való bánja*) felírással. Itt van a velencei doge egy 1364 szeptember 7-én kelt *Tvrtho* bánhoz intézett levele, melyben érdemei elismeréséppen a bosnyák fejedelmet Velence diszpoigarává nevezi ki. Kiböngésztek, hogy 1377-ben egész Dalmácia és a Tengeremlék meghódítása után *Tvrtho* bán Bosznia királyává kiáltotta ki magát, mikép uralkodtak kisebb-nagyobb szerencsével utódai, mikép dúlták fel az országot az egyenetlenkedő főurak.

Kotrománovics István munkától kérés tenyerével óvatosan lapozgat és mesél... Felcsillan a szeme, amikor ősei fénykoráról regél, könnyel a szemében írja le a bukást. Fejedelmi büszkeség ül arcára, amikor arról mesél, hogy a derék hegyi nép mily bátran küzdött két fronton II. Mohamed és Korvin Mátyás ellen, míg el nem jut az utolsó oldalig, mely sóhajjal becsapja a könyvet.

— A *Kotrománovicsok* mindig büsz-

ke emberek voltak — mondja. — Azok vagyunk ma is még. Saját erőnköböl tartjuk fenn magunkat. Paraszttokká lettünk és azok maradunk. Soha sem kellett nekünk idegen segítség, magunk intézzük sorsunkat. Csak a tradícióinkat őrizzük. Ezt nem veheti el tőlünk senki sem. Őseink emléke erőt fog nekünk nyújtani, hogy elviseljük sorsunkat.

Amikor két szolgájától kísérvé eltávozott, sokáig utána pillantottam. Most értettem csak meg, miért nem fogadták el a *Kotrománovicsok* a bécsi udvar ajánlatát, amikor segíteni akartak rajtuk, miért maradtak meg inkább szegény paraszttoknak a Karszt zord szilái között.

Novisad parlamentje

Stefanovics Zsárkó nyugdíját 98 százalékban állapította meg a közgyűlés

Noviszadról jelentik. A város kiszélesített tanácsa szerdán délután négy órakor rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen több fontos kérdést intéztek el.

A közgyűlésen dr. *Milovanovics* Milován polgármester elnökölt. *Lakics* Jován helyettes polgármester fölolvasta azt a belügyminiszteri rendeletet, amely elutasítja a noviszadi polgármester rangbeosztás iránti kérését. Dr. *Milovanovics* Milován polgármester ugyanis nemrégben kérte, hogy őt a megyei alispánnal egyenlő fizetési osztályba helyezze. Az erre vonatkozó belügyminiszteri rendelet a többi tisztviselőre nézve előterjesztett indítványokat lényegtelen változtatásokkal elfogadja. A közgyűlés a pénzügyi bizottság indítványára elhatározta, hogy a belügyminiszter döntését nem fogadják el, hanem azt megfölebbezik az államtanácshoz.

A közgyűlés ezután dr. *Stefanovics* Zsárkó volt polgármester nyugdíjának kérdésével foglalkozott. A volt polgármester nyugdíjgyge annak idején fölebbezés folytán az államtanácshoz került, amely most új döntés végett a városhoz küldte vissza. A nyugdíjválasztmány javasolta, hogy *Stefanovics* Zsárkó nyugdíját fizetésének 98%-ában állapítsák meg, úgy azonban, hogy a háborus éveket ne számítsák kétszeresen. A szűkebb városi tanács a volt polgármester nyugdíját fizetésének 100%-ában kívánta megállapítani.

Klicin Mita bizottsági tag elenezte a városi tanács javaslatát és a közgyűlés többsége a volt polgármester nyugdíját fizetésének 98%-ában állapította meg. A kiszélesített tanács ezután *Klicin* Mita indítványára kimondta, hogy ezután minden hónap második csütörtökjén délután négy órakor közgyűlést fog tartani.

Ki a dicsőség?

Hajbakaptak a Norge északsarki expedíciójának vezetői

Genovából jelentik: A *Corriere Mercantile* newyorki jelentése szerint a *Norge* északsarki expedíciójának vezetői között súlyos nézeteltérések merültek fel. *Ellsworth* kapitány, aki az egész északsarki expedíciót finanszírozta, egy amerikai lapban úgy nyilatkozott, hogy az expedíció feje nem *Nobile* ezredes volt és így a dicsőség sem az olasz ezredesé, mert *Nobile* csak fizetett alkalmazott volt és neki tartozott engedelmeskedni.

Nobile ezredes nem hagyta szó nélkül a dicsőségét megtépzó kijelentéseket, hanem azonnal válaszolt *Ellsworth* kapitánynak egy nyilatkozatban, amelyben megállapítja, hogy ő volt a *Norge* kapitánya és a léghajó fedélzetén mindenki neki tartozott engedelmeskedni. *Nobile* ezredes szerint *Ellsworth* kapitány csak pénzt adott az északsarki expedícióhoz, a *Norgén* azonban csak egyszerű utas volt és jelentéke nélkül is sikerült volna az északi sark elérése.

Kánikulai szélcsend a politikában

Augusztus közepéig nem kerülnek napirendre a kényes kérdések — Az ország súlyos gazdasági helyzete miatt a pártok nem kívánkoznak a kormány helyére

Beogradból jelentik: A kánikulával együtt a politikai holszezon is beköszöntött Beogradban és Uzunovic kormányának sikerült egyelőre minden politikai kérdést elsimítani. Augusztus második feléig, a szerbiai községi választások megtartásáig és Pucic visszatéréseig a politikai körök egybehangzó véleménye szerint újabb politikai megrázkódtatás nem várható. Ennek megfelelően a politikai élet amúgy is gyér eseményei iránt az általános érdeklődés is erősen csökkent. Azok a vezetőpolitikások, akik még Beogradban tartózkodnak, egymásután hagyják el a fővárost, miután a jelenlegi szélcsendes atmoszférában nem tartják többé szükségesnek jelenlétüket.

A radikálispárt és a Radics-párt viszonyának tisztázása is lekerült a napirendről. Különben is úgy látszik, egyik félnek sem áll érdekében, hogy sürgesse a tisztázást. Az ellenzék rezignációval nézi a most kialakuló politikai helyzetet, de nem mutat hajlandóságot arra,

hogyan erősebb aktivitással változtasson rajta. Azok az ellenzéki pártvezérek, akik rövid idővel ezelőtt még minden energiájukkal azon igyekeztek, hogy hatalomra kerüljenek, belépjenek a kormányba, vagy teljesen átvegyék a kormányzást, ma már nem mutatnak ilyen tendenciákat. Ennek elsősorban az az oka, hogy mindegyik nyilvánvalóvá lesz az ország és az állam súlyos gazdasági helyzete és mindenki tisztában van azzal, hogy akármilyen kormány venné át a gyereket a mai kormánytól, a melyet az ellenzék túlságosan gyengének tart, éppen olyan nehézségekkel, vagy még nehezebb helyzettel kellene megküzdnie. Az általános gazdasági válságnak az a hatása mindenestre meglesz, hogy az őszi politikai kampányt elsősorban a gazdasági kérdések fogják dominálni s ezeknek talán hosszabb időre sikerülni fog háttérbe szorítani a haszontalan és meddő közjogi harcokat, melyek nem viszik előre az ország konszolidációját.

Szakadás a beogradi radikális pártban a községi választások miatt

A beogradi községi választások körül a radikálispártban kiélesedett háborúság most már egészen bizonyosan pártszakadásra vezet Beogradban. Bobics Milos polgármester és hívei nem nyugszanak bele abba a vereségbe, amely a radikálispárt beogradi szervezetében érte őket és elhatározták, hogy önálló listával vesznek részt a községi választásban. Ennek a frakciónak a polgármesterjelöltje nem maga Bobics Milos, hanem Mitrovics Vlada, a beogradi egyetem technikai fakultásának tanára lesz, Bobicsot pedig az alpolgármesteri állásra jelölik. A tanácstagok listájának élén a Bobics-frakció részéről bir szerint Miletics Krszta volt földművelésügyi miniszter jelölteti magát, aki mint ismeretes, Makszimovics belügyminiszterrel már régóta szembenáll a községi politikában. Ezek után a radikálisok küldtsai erősen csökkentek abban a tekintetben,

hogyan a községi választásokon többséget nyerjenek, bár megkönnyíti a helyzetüket az a körülmény, hogy az ellenzéki pártok nem tudnak egymás között meg egyezni és valamennyien külön listát állítanak. A radikálisok mellett a legtöbb eséllyel a Davidovics-párt indul a küzdelemben, amely dr. Kumanudi Kosztát jelöli polgármesternek. A független demokráta — amint Pribicevics szerdán az újságírók előtt kijelentette — Beogradban egyetlen párttal sem kötnek megegyezést, hanem önálló listát állítanak. A csütörtöki jelölő ülésen előreláthatólag Szavics Milost fogják polgármesternek jelölni a független demokráta, akiknek Pribicevics szerint az a törekvésük, hogy ne a prononszozott pártemberek, hanem politikától teljesen független munkabíró és hozzáértő szakemberek kerüljenek a városi közigazgatás élére.

Pribicevics külföldi utja előtt informálódott Nincsicnél a külpolitikai helyzetről

Pribicevics Szvetozár szerdán délután meglátogatta a miniszterelnökségi palotában Nincsic külügyminisztert. A független demokrata párt vezérének a miniszterelnökségi palotában való megjelenése nagy feltűnést keltett. Az újságírók a távozó Pribicevics Szvetozártól megkérdezték, hogy a miniszterelnököt, vagy a külügyminisztert látogatta-e meg?

— Nincsic külügyminiszternél voltam csak — mondotta Pribicevics — abból a célból, hogy informálódjam nála a külpolitikai helyzetről. A belpolitikai kérdésekről nem beszélünk, mert nekem nincs semmi okom, hogy belekeveredjek a különböző pártok intrikáiba. Három-négy hétre külföldre utazom, még magam sem tudom hová, valószínűleg azonban Csehszlovákiába. Elutazásom előtt szükségesnek tartottam, hogy tájékozódjam az ország külpolitikai helyzetéről. Általában azt tartom, hogy a külügyminiszternek kötelessége volna időnként a pártvezéreket az ország külpolitikai helyzetéről informálni.

Pribicevics kitért a belpolitikai kérdésekre és többek közt a következőket mondotta:

— Ez a kormány Londrevel (halálra ítélt bolgár komitási, aki később rendőrségi besugó lett) csinál politikát Délserbiában, Montenegróban, sőt Horvátországban is. Ezért nem beszéltem belpolitikáról Nincsic külügyminiszterrel. Nekem és a pártomnak egyébként sincs semmi olyan kombináció, amely bennünket kormányra

juttatna, mert mi meg akarjuk tartani azt a politikai tőkét, amit az ellenzék gyűjtöttünk. Tovább fogom folytatni az agitációt és még ebben az évben kétszáz négyvázást akarok tartani.

Nyilatkozott Pribicevics a Radics-párttól is.

— Radicsék szét fognak bomlani. Többségük mindig azzal megy, aki a hatalmon van. Radics ezért nem mer kormányválságot előidézni. A horvát tömegek elhagyják, ami természetes is egy olyan pártmal, amely korábbi programjából mindent feláldozott.

Pribicevics végül a szerbiai községi választásokról nyilatkozott. Kijelentette, hogy a helyi viszonyoktól függ, hogy csindnak-e megegyezést más pártokkal vagy sem. Vannak helyek, ahol már eddig is kötöttek megegyezést, egyrészt a radikálisokkal, a radikálisok disszidens csoportjaival, másrészt Davidovicsékkal.

A miniszterelnök és a földművelésügyi miniszter az árvizről

Uzunovics Nikola miniszterelnök szerdán délben kijelentette az újságíróknak, hogy nála volt Pucel földművelésügyi miniszter és beszámolt az árvíz-sújtotta területen szerzett tapasztalatairól.

— Ugy látom, folytatta a miniszterelnök, hogy jelenleg nem tenyeget katasztrófa.

— Milyen mértékben szándékozik a kormány segíteni a károsultakat? kérdezték az újságírók.

— Erről még tolynak a tárgyalások és a kormány álláspontja nem alakult ki — válaszolta a miniszterelnök.

Pucel földművelésügyi miniszter a minisztertanács ülésén szintén nyilatkozott az árvízhelyzetről. Elmondotta, hogy a Duna balpartján az árterületen a víz nagysága egy méterrel csökkent, ami lényegesen enyhíti a helyzetet. Nagy a veszély még a vajszka-karavukovói vonalon, ahol a katonaság is részt vesz a mentési munkálatokban.

Perics pénzügyminiszter Uzunovics miniszterelnöknél

Uzunovics miniszterelnököt délelőtt meglátogatta Perics pénzügyminiszter, aki a takarékosági intézkedésekről tárgyalt a miniszterelnökkel.

Felkereste a miniszterelnököt Jovanovics Vása közlekedésügyi miniszter

is, aki az árvíz helyzetet beszélte meg Uzunovicsal.

A benzín-affér az ankétbizottság előtt

A parlamenti ankét-bizottság szerdán a benzín afférról tárgyalt. Felolvasták az erre vonatkozó miniszteriumi aktákat és bírósági iratokat. Az akták áttanulmányozását a bizottság nem lejezte be és azt csütörtökon folytatják.

A kényszeregyezésről tárgyalt a minisztertanács

A minisztertanács szerdán délelőtt ülést tartott, amelyen valamennyi Beogradban tartózkodó miniszter részt vett. Az ülés után dr. Krajac Iván kereskedelmi miniszter kijelentette az újságíróknak, hogy az ülésen a csődön kívüli kényszeregyezésről volt szó. A kereskedelmi miniszter nem terjesztett be konkrét javaslatot, csak elvi kérdéseket tárgyaltak.

Ujabb három évi haladékat kaptak a jugoszláv és a magyar optánsok

Létrejött a jugoszláv-magyar megegyezés az optánsok költözködésének elhalasztásáról

A jugoszláv és magyar kormány között még az elmúlt években létrejött megállapodás értelmében a Magyarországra optáltaknak 1926 július 26-ig kellene elhagyni az ország területét.

Az érdekelt optánsok körében a közeli határidő miatt nagy a bizonytalanság, mert senkisé tudja, hogy a megjelölt határidőig valóban távoznok kell-e az optánsoknak, miután erre vonatkozólag a hatóság

részéről még senki felszólítást nem kapott.

A Bácsmegeyi Napló munkatársa teljesen megbízható forrásból úgy értesült, hogy az optánsoknak egyelőre nem kell elhagyniok az ország területét, miután az elmúlt napokban a jugoszláv és magyar kormányok között újabb megegyezés jött létre, amely szerint az optálók 1929 július 26-ig kaptak haladékat az elköltözésre.

Szuboticán cserélik ki a jugoszláv és magyar politikai foglyokat

Jugoszlávia ötvenkét, Magyarország harmincnégy fogoly kiadatását kéri

Beogradból jelentik: A múlt hónapban kötött jugoszláv-magyar konvenció értelmében a jövő szombaton Szuboticán kölcsönösen kicserélik a jugoszláv-magyar politikai foglyokat.

A kicserélendő foglyok névsorának összeállítása még nem fejeződött be teljesen, de már valószínűleg csak kevés változtatást fognak eszközölni.

Jugoszlávia ötvenkét politikai fogoly kiadását kéri, Magyarország pedig harmincnégy foglyot kér az S. H. S. királyságtól.

A magyar kormány képviselője jelenleg Beogradban tartózkodik és a kicserélendő személyekre vonatkozó kérdésekről tárgyal a jugoszláv kormány képviselőivel. A tárgyalások néhány napon belül eredményesen befejeződnek.

Rendőrtisztek vallomása a Rákosi-pörben

A bíróság megtiltotta a vádlottaknak, hogy a rendőri bántalmazásokról beszéljenek

Budapestről jelentik: Rákosi Mátvás és társai bünpörének szerdai tárgyalásán megkezdtek a tanukihallgatásokat. A tanuk sorában több rendőrtisztviselőt is kihallgattak, köztük Schweinitzer József rendőrtanácsost, aki ez ügyben a nyomozást vezette. Schweinitzer elmondotta, hogy bizonyos jelek szerint Moszkva magasra értékelte a Vági-párt mozgalmát, a kommunista propaganda pedig Bécsből származott. A rendőrtanácsos cáfolta a Vági-párti vádlottaknak azt a védekezését, amely szerint nem tudták, hogy Vágiék kommunista szervezkedést akarnak csinálni. Kijelentette, hogy ez lehetetlen, mert a vádlottak három agitátor iskolát végeztek. A védők és Rákosi Mátvás intéztek

ezután kérdéseket Schweinitzer főtanácsoshoz, főképen a rendőri bántalmazásokkal kapcsolatban. A többi vádlott is ezt a kérdést feszegette a rendőrtanácsoshoz intézett kérdéseiben, mire Miskolczy Agoston ügyész indítványozta, hogy a bíróság tiltsa meg a bántalmazásra vonatkozó kérdések feltételét a vádlottaknak, mert ez nem tartozik a pör anyagához. A bíróság így is határozott. Hámán Kató, Weinberger Zoltán, Hajdu Henrik és még több vádlott intézett ezután kérdéseket Schweinitzerhez, azonban a bíróság egyik vádlottnak sem engedte meg, hogy a rendőri bántalmazásokat szövegegye. A törvényszék végül Schweinitzer József rendőrtanácsost megeskette vallomására.

Heim Péter detektívfelügyelő, a nyomozás egyik vezetője tanuvallomásában kijelentette, hogy Vági István a rendőrségen is kommunistának vallotta magát és a nyomozás megállapította, hogy a szovjet támogatta Vágiké mozgalmát.

Miskolczy ügyész a vallomás e részénél egy megjegyzést tett a szovjetre, mire Weinberger Zoltán indulatosan felpattant a vádlottak padjáról és erőlyes hangon kikérte, hogy Oroszországot sérteggessék, mert ő orosz állampolgár. Az elnök rendreutasította Weinbergert, mire a hallgatóság sorából egy fiatal ember hangos megjegyzést tett, akit ezért az elnök eltávolított a teremből.

Heim Péter detektívfelügyelőt is megesketék tanuvallomására, majd az elnök a tárgyalást berkesztette és folytatását péntekre tűzte ki.

A szép Galina gyilkos szeretője

A felelősségi bíróság pénteken hirdeti ki ítéletét az orosz operaénekes bűnügyében

Noviszadról jelentik: A felelősségi bíróság kedden délelőtt tárgyalta a szándékos emberölés miatt tíz évi fegyházra ítélt Timotijevics Mihajlo Grigorijev volt orosz hadnagy, a noviszadi operatársulat énekesének bűnügyét, aki 1924 november 1-én az orosz csitaonica helyiségében szerelemféltésből öt lövéssel leterítette az orosz kolonista Don Juan-ját: Kanarevszki Gregor Szabinjov közszéki irnokot.

Timotijevics szerelmes volt egy orosz emigráns leányba: Szlovácska Galinába és a szép fiatal leány viszonzta a nő operaénekes érzelmeit. Timotijevics azonban valahogy megtudta, hogy egyik menekült társa, Kanarevszki Gregor Szabinjov, Szlovácska Galinát két ízben is fellivta a lakására és ott — amint a leány a főtárgyaláson tanuvallomásában elmondotta — mindkét alkalommal erőszakot követett el rajta. A volt kőzák tiszt elhatározta, hogy a szerelmének női becsületén ejtett foltot vérrel fogja lemosni és e célból magához vette hatalmas német gyártmányú Parabellum-revolverét és elment a ruszka csitaonicába, ahol a csábító vacsorázni szokott, Timotijevics, amikor az egyik asztalnál megpillantotta Kanarevszkit előrántotta a harminc-harmincöt centiméter hosszú pisztolyt és közvetlen közelségből ötször egymásután rálőtt Kanarevszki Gregorra, aki jalkiáltás nélkül, véresen, holtan zuhant a padlóra. Az orosz menekültekkel megtelt vendéglőben nagy izgalom támadt; Timotijevics marad csak nyugodtan, vizet kért, megmosta véres és a kilocsant agyvelőtől beszennyezett kezét, a legnagyobb hidegvérrel cigaretára gyújtott és elküldött valakit, hogy hozzanak rendőrt. Míg a rendőrség megjött, a terem másik végéből előkerült Szlovácska Galina, a gyilkosság egyik szemtanúja és okozója, odalépett a gyilkoshoz és megcsókolta. A merénylőt később letartóztatták és a noviszadi kerületi törvényszék múlt évi május 12-én megtartott főtárgyaláson szándékos emberölés bűntetteiben mondotta ki bűnösnek.

A felelősségi bíróság dr. Gyurgyev Boskó tanácsa múlt évi október 16-án tárgyalta a gyilkos operaénekes bűnügyét. A gyilkos a felelősségi bírósági tárgyaláson már bűnösnek vallotta magát és sajnálta, amit tett. Az orosz kőzák tiszt nevelésének tudta be, hogy védelmére kell kelnie a női becsületnek. Mindig vallásos volt és súlyos bűnbánatot érez.

A felelősségi bíróság dr. Lusztig Nándor védő előterjesztésére elrendelte Timotijevics elmebeli állapotának megvizsgálását és e célból két hónapra a szentjevacsi elmeorvosintézetbe küldték. Az elmeorvosok azonban nem tud-

ták megállapítani, hogy a vádlott a tett elkövetésekor beszámíthatatlan állapotban volt-e és Timotijevics május 7-én visszakerült a noviszadi ügyészség fogházába, ahonnan szuronyos őr vezette el a keddi folytatolagos felelősségi bírósági tárgyalásra, amely Aranicki Sztánkó-tanácsa előtt folyt le.

Dr. Antonijevics Dusan az elsőfoku

bíróság ítéletének súlyosbítását kérte, miután Szekulics Milován dr. védő viszont arra kérte a bíróságot, hogy a vádlott cselekedetét erős felindulásban elkövetett bűntettnek minősítsék és alkalmazzák a 92-es enyhítő szakaszt.

Rövid tanácskozás után a bíróság úgy döntött, hogy az ítéletet péntek délelőtt kilenc órakor fogja kihirdetni.

Párisban szerdán összeült a nemzetközi bányászszövetség vezetősége

Az angol bányászsztrájk kérdésében fog határozni a bányászszövetség

Párisból jelentik: Párisban szerdán délelőtt Adam Smith angol bányamunkás-vezér elnöke alatt összeült a nemzetközi bányászszövetség végrehajtóbizottsága, mely az angol bányász-sztrájk kérdésében fog határozni.

Az ülésen résztvesznek Anglia, Egyesült-Államok, Belgium, Németország, Csehszlovákia és Franciaország bányászszakszervezeteinek képviselői, akik hír szerint az angol bányászok fokozott segítségét kívánják.

Csónakut a bácskai tengeren

— A Bácsmegeyi Napló kiküldött munkatársától —

A csónakban négyen vagyunk összesen: két vajszkai magyar, az öreg plavnai halász és én. Az árborította bogányi réten megyünk keresztül. A két vajszkai magyar evez, a halász a csónak orrán ül és komandíroz:

— Jobbra, bucka van előttünk. A víz sekély, alig egy-két méter, vigyázni kell, hogy a rozoga alkotmány zátonyra ne jusson. Az öreg halász szeme állandóan a piszkos-zöld vizen pihen, kémleli a medret és kurta evezőjével piszkálja a csónak körül uszkáló szénaboglyákat. A nap izzóan süt, a vajszkaiak ingujjra vetkőzők dolgoznak az evezőkkel, a szájukban pipa, erősen füstölnek, hogy a szunyogokat elriaszítsák. Bűdös kapadobányát szívznak, orrfacsaró az illata, de a szunyogok csak kísérnek tovább bennünket, nem lehet fölük szabadulni. Az egyik evezős, hibás a szeme, föl is adja hamar a reménytelen küzdelmet, zsebredugja a pipát és kifakad:

— Az isten verje meg ezeket a dögöket, már az egész paklit rájuk füstöltem.

Az öreg halász hirtelen előrehajol és figyelmesen nézi a medret. Az evezők lustán verik a víz hátát, a csónak lassan, lépésben halad előre. Megszólal az egyik vajszkai:

— Mi az, mit talált Péter bácsi?
— Az öcsém répatörlője fölött vagyunk — fordul vissza az öreg — megismerem a répdul.

A víz szénaboglyákat és gabonakeresztet sodor Plavna felé. Valamennyi hibátlan, a brutalitásnak nyoma sincs rajtuk. A végzetes estén álmukban leptek meg és kapta ölbe őket az ár. Szabad prédái az árvizi kalóznak, akik főleg éjszaka, százával portyáznak a vidéken.

— Ezeket a bitangokat fel kéne akasztani — mondja meggyőződéssel a hibás szemű vajszkai. — A más ember jószága kell nekik.

Az öreg halász megbocsájtóbb.
— Hát élni csak kell, muszáj.
— De ne a másébul — pattog a másik evezős.

Az öreg bólint:
— Az igaz.

A gabona-kalózat általában mindenki gyűlöli. A magántulajdon: hit, amit a legnagyobb pánikokban sem igen tudnak elveszíteni az emberek. A Duna azonban alaposan elmosott mindent, összekuszálta a dolgokat. A bogányi réten az ősl rablóosztón most az ur, itt mindenki azt a buzakeresztet horgássza ki a vízből, amelyik ép az útjába kerül. Csendőrnincs a közelben, az éjszaka pedig igen nagy kerítő, bátorítja a kalózvágat, melynek ezen a vidéken bő szüretje van ma.

✱

Beszélgünk. Az árvízről folyik a szó. Az öreg halász, aki ismeri a Dunát, mint a tenyerét, dicsekszik.

— Megmondtam én, hogy az idén is baj lesz a Dunával. Megmondtam egy hónappal ezelőtt.

— A fene gondolta, hogy árvíz lesz — mondja az egyik vajszkai.

A hibás szemű is megszólal:

— Hát aztán, ki tudott volna itt segíteni?

— Az állam.
— A' — legyint a halász — a szegény ember csak maga segíthet itt.

Ebben megegyeznek. De a beszéd folyik tovább. A hibás szemű vajszkai meséli, hogy négy hónappal ezelőtt egy jóféle ember járt Vajszkán, az megjövendölte az árvizet. A szomszédja kételkedően rázza a fejét

— Hiszi a fene!

— Én magam hallottam.

A szomszédot azonban nem lehet meggyőzni.

— Szóbeszéd. Én meg azt hallottam, az öcsém felesége mesélte, hogy a világ vége lesz. Mindenfelét összekaratyol ma az asszonyom...

A halász is azon a véleményen van, hogy még messze vagyunk a világ végétől.

— Bárcsak a Dunától is olyan messze lennénk — zárja be a vitát az öreg plavnai.

✱

Csónak jön velünk szembe. Két bogányi szerb. Atköszönnek:

— Dobar dan!

— Adj isten.

Egész közel eveznek hozzánk. Most látom csak, hogy a csónak fenekén egy kő borju fekszik. Összekötözve. A közeli dombtól mentették le, ahol az árvíz elől meghuzódott. Az öreg halász érdeklődik.

— Mi újság Bogyanban?

— Várjuk a vizet.

— És mit csinálnak a barátok?

— Imádkoznak.

Bogyanban a kolostort már egészen elzárta a víz. A klostrom templomába csak csónakon lehet bejutni. A görögkeleti barátok a kolostor első emeletére hurcolkodtak, ott várják be az árvíz elvonulását.

A falu pedig gátakat épít, vagy a rétet járja és menti a gabonáját.

✱

Egyre több csónak tűnik fel a vizen. Gabonakévékre vadásznak. Az egyik csónakban — közel hozzánk — nagy sürgés-forgás. Hármán vannak benne, hevesen gesztikulálnak; a hangfoszlányok ide is eljutnak:

— Mi az?

— Gyorsan!

Teljes erővel evezünk feléjük. Vala-

ki biztosan belefulladt a Dunába. A legérünk azonban száz méterre a csónakhoz, kiderül, hogy tévedtünk. A buzakeresztből egy öt-hat éves gyereket emelnek le, vacognak a fogai, dermedt lélelem az arcán.

— Hogy hívják? — kérdi az egyik, az életmentő.

— Jani — feleli szípgova.

A kisgyerekből csak lassan huzzák ki a szót: vajszkai, huszonnégy órát töltött a gabonakeresztben. A réten fogta el az ár, nem tudott hazajutni. A buzasztag volt az utolsó menedéke.

Befektetik a csónakba. Az egyik ráveti kabátját, lehajol hozzá és megcéloztatja az arcát.

✱

Lassan és óvatosan haladunk előre. A víz már jóval mélyebb és tele van örvényekkel. Az öreg halász kettőzött figyelemmel kormányoz; a két vajszkairól csorog az izzadság. Már idelátzik a plavnai torony; másiél óra és célhoz érünk.

A dombokhoz közel egy csónak. Halászember. Hálót vet a vízbe.

— A rosseb egye meg — káromkodja el magát az egyik vajszkai — ennek sincs jobb dolga.

Mikor egy vonalba érünk, átszól hozzánk a halász.

— Honnét?

— Vajszkáról.

— Igaz, hogy elöntötte a víz?

— Ki mondta?

— Plavnán azt beszélük. Megnyugtattuk, hogy rémhir az egész, aztán tovább megyünk.

Delet harangoznak, amikor kikötünk a plavnai faluvégén.

(H—i.)

A „Goliát“ visszatért Balkán-utjáról

Utirány: Noviszad—Páris — A pilóta napszurást kapott

Noviszadról jelentik: A párisi Fahrman-repülőgépgyár legújabb alkotása a tizenhatuléses »Goliát« nevű óriás-repülőgép, amely június közepén indult el Párisból és Torinó, Lyon és az Alpések felett elhaladva, Udinén át tizenkét órai ut után Noviszadon földre szállt. A monstruózus repülőgép katonai célokra szolgál és éjszakai bombatámadások keresztülvitelére van felszerelve. A Fahrman-repülőgépgyár a »Goliát«-ot Balkánpropagandautra küldte azzal a rendeltetéssel, hogy a Balkán-államok repülőparancsnok-ságai megismerjék az aviatika legújabb csodáját.

A »Goliát« noviszadi első tartózkodása alkalmával magasrangu repülő-tisztekből álló szakértőbizottsággal június tizenhetikén Noviszadról Beogradba huszonöt perc alatt repült el, majd százötven kilométeres átlagsebességgel Dél-Szerbiáig jutott el, ott a nagy vihar miatt megfordult és Grocska és a Duna felett elhaladva, visszatért Noviszadra. Másnap a »Goliát« Cuopé pilóta vezetése alatt a Fahrman-gyár igazgatójával: Travor Egonnal és több kísérővel Noviszadról Szófiába repült. Néhány napi szófiati tartózkodása után a hatalmas aeroplán Bukarestbe, onnét Konstantinápolyba ment és kedden Athenből visszatérőben ismét Noviszadra érkezett.

A »Goliát« világhírű pilótája, aki Lyon és a Földközi tenger felett leszállás nélkül, harminckét óras repülésével világrekordot tart, noviszadi utjának utolsó szakaszán napszurást kapott, úgy hogy Noviszadra érkezve, ágyának dönt és orvosi kezelés alatt áll. Mihelyt felépül Coupé pilóta, a hatalmas repülőgépet visszavezeti a Fahrman-gyár párisi hangárába.

A nyolcszáz lóerős motorral felszerelt repülőgép Noviszadról Párisba tíz óra alatt szándékszik utját — leszállás nélkül — megtenni.

HIREK

■ ■ ■

Felhívás az előfizetőkhez!

A Bácsmegeyi Napló minden előfizetője, aki legalább két hónapra előfizet, vagy előfizetett a lapra, ingyen kapja a Szombori Hadirokkant Egyesület által kibocsátott rokkantsorsjegyet, amellyel a szeptember 25-iki húzásokon három házat és 225 értékes nyereményt nyerhet.

A sorsjegyek szétküldését augusztus 1-én kezdjük meg. A helyi előfizetők az újsággal együtt kapják a sorsjegyet, vidéki előfizetők pedig postán közönséges levélben. Aki azt kívánja, hogy ajánlott levélben kapja meg a sorsjegyet, szíveskedjék augusztus 1-ig 4 dinár postaköltséget bélyegeken vagy készpénzben beküldeni.

Aki augusztus, szeptember hónapokra 100 dinárral előfizet a Bácsmegeyi Naplóra, szintén megkapja az ajándéksorsjegyet. Előfizetni lehet vagy a kiadóhivatalnál, vagy annál a hírlapárusítónál, ahol a lapot rendszerint vásárolni szokta.

*

Gyorgyevics főispán szabadságon. Gyorgyevics Dragoszláv szuboticiai főispán csütörtökön reggel három heti szabadságra Vrnjacska-Tornyára utazott. A főispáni teendőket ezalatt dr. Evetovics Mátyás polgármester helyettes fogja intézni.

Szeptemberben leplezik le a becskerekéi Péter király emlékművet. Becskerekéről jelentik: A becskerekéi Péter király szoborbizottságát szerdán arról értesítették Zagreből, hogy az emlékmű elkészült és jól sikerült. A szoborbizottság elhatározta, hogy a leplezési ünnepélyt szeptember 11, 12 és 13-ik napjára tűzi ki. Az ünnepélyre a bizottság Ófelsége Alekszandar királyt is meghívja.

A radikálispart szubotical kerületi főbizottságának ülése. A radikálispart szubotical kerületi szervezetének főbizottsága csütörtökön délelőtt tíz órakor ülés tartott a párt helyiségeiben. A főbizottság ülésére szerdán éjjel Szubotica-ra érkezett dr. Radonics Jován nemzetgyűlési képviselő.

Szarakanizsa járási székhely akar lenni. Szarakanizsáról jelentik: A szarakanizsai lakosság mozgalmat indított, hogy a város Horgos és Martonos községek csatlakozásával önálló járást alkosson és főszolgabíróvá és járásbíróvá is kapjon. A kanizsai városi tanács már átiratban fel is szövelte a két községet nyilatkozattételre, akar-e a szarakanizsai járáshoz csatlakozni. Az igazságügyi minisztériumot a napokban Pánics Antun polgármester vezetésével négyes küldöttség fogja felkérni, hogy létesítsen járásbíróvá Szarakanizsán.

Nyugdíjazták a vrsaci főkapitányt. Becskerekéi jelentés alapján megirtuk, hogy dr. Groszner Domonkos vrsaci rendőrfőkapitányt hivatali szabálytalanság miatt felfüggesztették állásából. Mint Beogradból jelentik, dr. Groszner főkapitányt nem függesztették fel, hanem nyugdíjazták és a volt főkapitány semmiféle szabálytalanságot nem követett el.

A szarakanizsai telepesek meg akarják vásárolni földjeiket. Szarakanizsáról jelentik: A Szarakanizsán letelepedett dobrovoljácok és telepesek közt körülbelül kétezerkétszáz katasztrális állás földet osztottak ki, részint a város földjeiből, részint magántulajdonosok birtokaiból. A napokban azzal a kéréssel fordultak a szarakanizsai telepesek a városhoz, hogy földjeiket örök áron megválthassák. A városi tanács elvben hozzájárul a kéréshez, de az ügy tanulmányozására bizottságot küldött ki dr. Gerovics József főügyész elnököltével. A kérés felett, a bizottság véleménye alapján a városi közgyűlés fog dönteni.

Az utódállamok jegybankjainak együttműködése. Budapestről jelentik: Az osztrák nemzeti bank vezetősége tudvalevőleg kooperációt tervez az utódállamok jegybankjai között. Az ügygel kapcsolatban Popovics Sándor a magyar nemzeti bank elnöke szerdán nyilatkozott az újságírók kérdéseire és kijelentette, hogy a jegybankok kooperálásának ideája már huzamosabb ideje foglalkoztatja a szakköröket. Egyes jegybankok között ügycsoportokra nézve már létesültek megállapodások, de egy átfogó és intézményesen biztosított megállapodás még nem történt. Végül kijelentette Popovics Sándor, hogy nincs tudomása arról, hogy az általános kereten belül az osztrák nemzeti bank kezdeményezése mire vonatkozik.

Rejtélyes baleset. Petrovoszelórol jelentik: A petrovoszelói felsőgátór telefonon jelentette a rendőrségnek, hogy a lakásától nem messze egy ember fekszik összegegetett felsőtesttel. A rendőrség kiszállt a helyszínre, ahol Jaksity Mitó moli dobrovoljácot találta összegegetett felsőtesttel. Kihallgatták Jaksityt, aki elmondta, hogy Noviszadról jött kétkerekű motoron, a motor benzintartálya felrobbant és az égerte össze. A rendőrség az egész motorhistoriát fantáziának tartja, mert a motort sehol sem találta a környéken. Mikor Jaksityt megkérdezték, hol van a motor, azt felelte: »Dühös voltam és bedobtam a Tiszába.« A rendőrség kerestette a motort, de a Tiszában sem lették meg. Jaksityt beszállították a szentai kórházba s tovább nyomoznak a rejtélyes ügyben.

Becskekerek városi közgyűlése. Becskerekéről jelentik: Becskerek városi vasárnap közgyűlést tartott. A közgyűlés a jövő évi költségvetést készíti elő.

Interpelláció a bitolji gyilkosság ügyében. Beogradból jelentik: Kumanudi Koszta dr. és társai szerdán írásbeli interpellációt nyújtottak be a belügyminiszterhez a bitolji gyilkosság ügyében. Az interpellációban élesen támadják a bitolji főispánt, akit azzal vádolnak, hogy a gyilkos Lodrevvel, akit már egyszer halálra ítélték, bizalmas viszonyt tartott fenn.

A lángokba vetette magát egy hadiözeveg, mert leégett a tanyája. Szolnokról jelentik: Megrendítő katasztrófa történt kedden Tiszabó község határában. Özeveg Heiner Istvánné hadiözeveg tanyája kigyulladt és a tűz mindent elpusztított. A szerencsétlen asszony annyira kétségbeesett a pusztulás láttára, hogy a lángokba vetette magát és szénre égett.

Kréta vonal a részegség megállapítására. Baltimoreból jelentik: Az itteni rendőrség most energikus rendszabályokat léptetett életbe a részeg sofőrök ellen. Tekintve, hogy a szabálytalanul hajtott sofőrök minden egyes esetben tagadják, hogy ittak volna, a rendőrség most érdekes és egyszerű próbával leplezi le a beborozott sofőröket. A rendőrbíró kihallgatási szobájában a padlóra kréta vonal egy egyenes vonalat rajzoltak és a vádlottnak azon kell végigsétálnia. Ha nem tud egyenesen végigmenni a vonalon, akkor bizonyítottan veszik a részegséget. Az első ingadozó polgárt most ítélték el egy heti fogházra, mert a próbát nem állotta ki... Végre egy találmány, ami Szubotica-ról jutott át Amerikába.

Exhumáltatja a férjét, akinek briliánsok vannak a fogában. Csikágóból jelentik: Bob Fitzsimons egykori világhírű boxbajnok özvegye, aki most nagy nyomorban él, megjelent az illetékes hatóságknál és azt kérte, hogy exhumáltassák férje holttestét. Elmondotta ugyanis, hogy férje plombált fogába kis gyémánt darabokat tétetett és most nagy szüksége lenne az özvegynek ezekre a gyémántokra, mert különben nem tud megélni. A boxbajnok özvegye láthatólag meg is fogja kapni az engedélyt, hogy majd exhumáltatja a gyémántokat halott férjének fogából.

Pusztító hőhullám Spanyolországban. Madridból jelentik: Spanyolországban türethetetlen hőhullám vonul végig. Kedden ötven fokot mutatott a hőmérő és a hőség kibírhatatlan volt. Almeida vidékén a gyönyörű szőlőtermést a roppant nagy hőség teljesen elpusztította. A madarak tömegesen hullanak el a nagy melegtől. A roppant nagy hőség egyes kerületekben erdőtüzeket okozott és sok ezer fenyő lett a lángok martaléka.

Rekord biblia-fogyasztás az egész világon. Londonból jelentik: Az angol bibliatársaság most teszi közzé az 1925. évről szóló jelentését. Ebben az esztendőben az egész világon 1,744.600 biblia adtak el. Ebből Kinában 385.700 példány fogyott el, Japánban 40.000 és Brit-Indiában 60.000 darab. Elpanaszolja a jelentés, hogy Szovjet-Oroszország minden közbenjárás ellenére még mindig elzárja határait a biblia elől.

Sorozás Szubotican. Szerdán kezdődött Szubotican az 1906 évben született katonakötelesek sorozása. A sorozóbizottság elnöke Svábics Szevén ezredes, a sztaribecseji katonai kerület parancsnoka.

Hogy lehet százhuszonötévig élni. Egyik irországi községben mostában ült meg egy egyszerű embernek, Smith Vilmosnak 125. születése napját. Smith még jól emlékszik a waterlooi ütközetre. Ma is jó erőben van és nemrégiben Szent Patrik, az irek védőszentjének ünnepén a színpadon is fellépett egy műkedvelő előadás keretében. A kíváncsiak arra a kérdésre, hogy ilyen nagy kort hogyan lehet elérni, Smith, aki buzgó katolikus, így szokott felelni: »Tiszteletes életem, mérsékelt táplálkozással és sok mozgással a friss levegőn.«

Elpusztult egy francia papírgyár. Párisból jelentik: Saint Quentin környékén, Alaincourban tűz pusztította el a nagy papírgyárat. Kazánrobbanás történt s emiatt keletkezett a tűzvész. Hat munkás meghalt és tizenkettő megsebesült.

Rendőri felügyelet alá helyezte báró. Noviszadról jelentik: Eichstaedt János német birodalmi állampolgár — mint ismeretes — feljelentést tett Magazinovic Dusan zajecsári kereskedő ellen, akit a noviszadi ügyészség néhány napig fogva is tartott. Ebbe az ügybe kapcsolódik bele az a feljelentés is, amelyet most Eichstaedt ellen zúdítottak. Moljac György noviszadi vaskereskedő 300.000 dinár elsikkasztásával vádolja a bárót, mert ilyen értékű bizományárut eladott, de annak ellenértékét nem szolgáltatva át. Hasonló természetű feljelentést tett ellene Baics Toma noviszadi kereskedő 50.000 dinár, Szecsujszki András kereskedő 30.000 dinár és Derra Szevén 20.000 dinár bizományi áru elsikkasztása miatt. Báró Eichstaedt János már előzőleg rendőri felügyelet alatt állott, de 60.000 dinár óvadék ellenében a rendőri felügyeletet megszüntették ellene. Az újabb feljelentések folytán a vizsgálóbíró újból elrendelte a rendőri felügyeletet.

Temetés. Noviszadról jelentik: Frank Miksát, a noviszadi Frank és Guttman-cég hirtelen elhunyt diszponensét szerda este fél hét órakor temették el a zsidó temető halottas házából nagy részvét mellett.

Francia katona és német asszony halálos szerelmi drámája. Mint a Frankfurter Zeitung Schiersteinből jelenti, a francia megszálló csapatok egyik tagja állandóan szerelmi ajánlataival üldözött egy fiatalasszonyt, aki azonban visszautasította őt. Az asszony végül is kénytelen volt Kronbergben lakó szüleihez menekülni. Kedden a francia megjelent az asszony szüleinek lakásán és rálőtt a fiatalasszonyra. A lővés megölte az asszonyt. A francia katona rögtön ezután maga ellen fordította fegyverét és olyan súlyosan megsebesítette magát, hogy röviddel a kórházba szállítása után meghalt.

A noviszadi sakk-klub háziversenye. Noviszadról jelentik: A ljubljana sakk-klub augusztus 15-én országos sakkversenyt rendez, amelyen a noviszadi sakk-klub is részt fog venni és hogy méltó reprezentánsokat jelölhessen ki, a ljubljana versenyt megelőzőleg háziversenyt rendez, amelyen a klub elsőosztályú játékosai közül Zsivánovic, Vidor, dr. Ilics, Bizám, Rozenberg, Farkas. Csányi vesznek részt, míg Gribusin, Kulzsinszki és Markovics elfoglaltságuk miatt akadályozva vannak a ljubljana versenyen való részvételben. A háziverseny első két helyezette fogja a noviszadi sakk-klubot az országos versenyen képviselni.

Oromhegyes—Uzunovicsevó. Sztarakanizsáról jelentik: A sztarakanizsai járáshoz tartozó Oromhegyes község nevére a képviselőtestület Uzunovicsevóra változtatta át. Egyben mozgalom indult meg aziránt, hogy Uzunovic miniszterelnököt a község diszpolgárává válasszák.

A figyelmes zsebtolvaj. Noviszadról jelentik: Borovac Szávó, a noviszadi munkásbiztosító pénztár hivatalnok hivatalos kiküldetésben hétfőn Noviszadról Beogradba utazott. A noviszadi pályaudvaron a nagy tolongás közben észrevette, hogy a pénztárcája hiányzik. Minthogy abban csak hatvan dinár készpénz volt, a pénz eltűnése nem is érintette olyan kinosan, csak az utlevélét és a pénztárcában levő okmányokat sajnálta, de feljelentést nem tett. Szerda reggel a posta egy irógépes betűvel címzett ajánlott levelet kézbesített neki, amelyből az ellopott pénztárca hullott ki az összes eltűnt okmányokkal, csak éppen a hatvan dinár hiányzott. Ehelyett egy irógépen írott levél volt a pénztárcához mellékelve, amelyben Gy. Sz. P. aláírással a tolvaj azt írja Borovácnak, hogy áldja az Istent, hogy ő huzta ki a tárcáját és nem más, mert különben az iratait se látta volna soha viszont. Borovac feljelentést tett az esetről a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást.

Ellélt dobrovoljác. Noviszadról jelentik: Kulpinac Dusan kátyi földműves Bekvarac Obrád kátyi földműves tanácsára Budiszavan levő dobrovoljác-földjeit Majer Jankának és Morgenthaler Jánosnak bérbeadta. Minthogy a dobrovoljác-földjeit nem szabad bérbeadni, család miatt megindult ellene az eljárás és a noviszadi kerületi törvényszék szerdán Kulpinacot négy havi fogházra és kétezer dinár pénzbírságra ítélte. Bekvarac ellen megszüntették az eljárást, mert közben meghalt.

Nagy tűz Bácskogradistén. Noviszadról jelentik: Dejanov Miladin bácskogradistei birtokos háza kedd éjjel kigyulladt és elhamvasztotta az épületet és a nagymennyiségű behordott búzát és tengerit. A kár jelentékeny. A ház és termés biztosítva volt. Csütörtökön törvényszéki bizottság szállt ki a tűz okának megállapítására.

Száz bika — nyolcnapos viadal. Madridból jelentik: A valencei nagy nyolcnapos bikaviadalokon száz bikát szántak halálra. A bikaviadatok iránt, soha nem hallott nagy érdeklődés mutatkozott és a nyolcnapos viadalra már az összes jegyek elkelték.

Háromkétezer dinár állami pénzzel Bulgáriába akart szökni. Nishből jelentik: A rendőrség elfogta Nikoltics Branko pilepi vasuti pénztárost, aki háromkétezer dinár elsikkasztott pénzzel Nisen keresztül a bolgár határra akart utazni. Letartóztatták és a szkopliei bírósághoz kísérték.

Betörőt fogott el a noviszadi rendőrség. Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrség elfogta Fülöp János rovottmultu csavargót, akit már öt éve köröznek betörések miatt. Fülöp Szekeres Bálint betörőbandájának volt a tagja, de nációt elgátlantak volna. Átszökött Magyarországra, azonban csak most tért vissza. Kihallgatása után átadták az ügyészségnek.

— Véget ért a szarajevói péksztrájk. Szarajevóból jelentik: A sztráikoló pékmunkások és a mesterek között a szarajevói főispáni hivatal közvetítésére létrejött a béke. A mesterek elfogadták a munkások feltételeit, a bérkövetelések kivételével és megadták a segédek és tanoncok számára a heti harminchat órási munkaszámot. A sztráik az egyezség alapján véget ért és kedden már kapható volt Szarajevóban pékkenyér és sütemény.

— Szabadlábrarelyezett királysértő. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék vádtanácsa kedden szabadlábrarelyezte Gajnov Mita loki községi bírót, aki a feljelentés szerint július 13-án Prekarac Mita loki kocsmájában királysértést követett el.

— Halálkijik Jászai Mari. Budapestről jelentik: Hetek óta kezelik már a János szanatóriumban súlyos cukorbetegséggel Jászai Marit, a Nemzeti Színház művésznőjét. Az agy művésznő állapotában szerdán rosszabbodás állott be és az orvosok minden percben el vannak készülve a katasztrófa bekövetkezésére.

— A müncheni nagyevő nem tudott megenni két pár virslit. A koplalóművészeknek már befellegzett. A koplalás többé nem művészet, hanem — hogy úgy mondjuk — közkincs. Ma már százan és ezren koplalnak — muszájból, senki se kíváncsi egy művészre, aki jókedvből koplal. Ezzel szemben most igazi mutogatni való ritkaság — a nagyevő, akinek telik arra, hogy sokat egyék. Mutogatják is. Berlin, München csodájára járt egy Ham Lobl nevű hentessegédnek, akinek a súlya 208 kiló s a nevezetessége az, hogy 40 kiló húst eszik meg egy ültőhelyben. A Bicsérdizmusnak ezt az antipolusát most Budapestre várták, ahol a magyar főváros éheseit akarták jólaktni azzal, hogy nézze a jóétvágyu németet. Lobl azonban nem jött. Táviratot küldött, hogy elrontotta a gyomrát. Két pár virslit akart megenni uzsonnára s ettől olyan gyomorrontást kapott, hogy szanatóriumba kellett szállítani. Negyven kiló hústól semmi baja nem lett, de két pár virslit — nem tudott elemészteni.

— Ügyvéd lett Schager osztrák monarchistavezér, a Habsburg-ház volt vagyongazgatója. Bécsből jelentik: Dr. Schager osztályfőnök, az ismert monarchistavezér, az egyik hírszolgálati iroda jelentése szerint az ügyvédi pályára tért át és felvettette magát a védők jegyzékébe. Dr. Schager vagyongazgatója volt a császári háznak.

— Öngyilkos tanyai kocsis. A szubotica rendőrség bünygyi osztálya kedden fejezte be a vizsgálatot. Benedek József tizenhét éves tanyai kocsis öngyilkossága ügyében. Benedek Józsefet két héttel ezelőtt gazdájának tanyáján felakasztva találták. A holttestet az ügyészség rendelkezésére felboncolták és az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a fiú öngyilkosságot követett el. Ezzel szemben a rendőrséghez több feljelentés érkezett, amelyek szerint Benedek gyilkosság áldozata lett. A rendőrség a kapott adatok alapján megindította a nyomozást és megállapította, hogy valamennyi feljelentés alaptalan. A rendőri vizsgálat, amelyet dr. Momirovics Veljko rendőrfőkapitányhelyettes vezetett nagy erővel, megállapította, hogy Benedek József a büntetéstől való félelmében dobta el magát az életet, mert gazdája ékszerlopással gyanúsította. A rendőrség az ügy iratait megküldte az államügyészségnek.

— Leégett az ischli híres Habsburg-szálloda. Ischlből jelentik: Az Esplanadon levő világhírű Habsburger Hof szálloda, mialatt a vendégek ebédnél ültek, rövidzárlat miatt kigyulladt és leégett. A tetőzet és a legfelső emelet teljesen a láng martaléka lett, de a többi emeleten is leégett a vendégszobák. A kár igen nagy, azonban biztosítás révén megterül, csak a vendégek károsodnak, akiknek minden holmijuk a szobákban pusztult el.

LEGUJABB

A kamara leszavazta a Herriot-kormányt

Herriot benyújtotta a kormány lemondását

Párisból jelentik: Herriot miniszterelnök szerda délelőtt tárgyalta a francia bank főkormányzóival, majd De Monzie pénzügyminisztert kérte magához, akivel szintén hosszasan tanácskozott.

A kormány délután egy órakor minisztertanácsot tartott, melyen megbeszéltek a kormánynyilatkozatot és megállapították a pénzügyminiszter által tervezett szanalási javaslat alapelveit.

Délután négy órakor a kormány tagjai az Elyséebe vonultak, ahol Doumergue köztársasági elnök az államtanácsal végleg megállapította a kormánynyilatkozat szövegét.

A kamara sorsdöntő ülése délután öt órakor kezdődött.

A megnyitás után Herriot felolvasta a kormánynyilatkozatot, amely ezúttal feltűnően rövid volt. A nyilatkozat utal arra, hogy a pénzügyi problémák megoldása semmi haladékot nem szenvedhetnek.

A kormány nem foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a parlament üléseit elnapolja.

A pénzügyi politika tekintetében a kormány az a programja, hogy az országot a saját erejéből kell talpraállítani. A kibocsájtandó jegybank felső határát semmi körülmények közt sem lépi túl és tiszteletben fogja tartani a francia jegybank önállóságát, az amortizációs pénztár teljesen autonóm lesz.

A pénzügyek szanalására a kormány a járadékpapir kivételével minden részvénypapirt igénybe vesz.

A kormánynyilatkozat külpolitikai kérdést nem érint, belpolitikáról is annyit említ, hogy a kormány bevezeti a kerületi választási rendszert.

A nyilatkozatot a kamara halálos csöndben hallgatta végig és amikor Herriot elhagyta a szónoki emelvényt, a csöndet semmi tetszészaj nem zavarta.

Chachin kommunista képviselő szólalt fel és a kamara azonnali telosztatását követelte.

De Monzie pénzügyminiszter azzal kezdte beszédét, hogy a kormány olyan politikust akart megnyerni, aki minden tekintetben nagy tekintélynek örvend. (De Monzie itt Poincaréra célozott.) Bejelentette, hogy

a kincstárnak tegnap reggel 230 millió frank követelése volt a francia banknál, ez az összeg este 180, szerda reggel pedig 60 millióra csökkent.

Rámutatott arra, hogy a Caillaux által tervezett rendszer szükségszerűen inflációra vezetett volna.

A pénzügyminiszter ennél a kijelentésénél Briand felpattant helyéről és a következőket mondta:

— Nem arról van szó, mit tettek az előző kormányok, hanem arról, hogy fogja megoldani az új kormány az egyre tornyosuló nehézségeket. A pénzügy-

A serdüül ifiúságnak reggel felkelés-kor egy-egy kis pohányi természetes »Ferenc József« keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának igen fontos eredményeket közzönhetünk. A gyermekklinikákon a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazták. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Letartóztattak egy aradi fiatallembert dollárhamisítás vádjá miatt. Aradról jelentik: A kisenévi rendőrség tegnap letartóztattott egy Novák Béla nevezetű aradi fiatallembert, akinél több hamis ötdolláros találtak. A pénz eredetéről Novák minden felvilágosítást megtagadott. Elrendelték letartóztatását s bevezették a további nyomozást.

miniszter ur az elődiere akarja hártani a felelősséget, holott a krízist kizárólag az én megbuktatásom idézte elő.

Hatalmas taps fogadta Briand közbeszólását.

De Monzie ezután bejelentette, hogy a kincstár tulajdonában levő devizakészletekre előleget vesz fel a francia banknál.

— A javaslatlalt — mondotta — a kormány nem veti fel a bizalmi kérdést. Ha a kamara le is szavazza, akkor is végre fogjuk hajtani a szükséges intézkedéseket, hivatkozva a francia bankkal kötött arra a szerződésre, mely felhatalmazza a pénzügyminisztériumot, hogy devizákat adjon el a francia banknak.

Ha a képviselő urak engem törvényszék elé akarnak majd állítani, előre figyelmeztetem önöket, hogy a vádlottak padjáról is vissza lehet térni a politikába.

A kamarában olyan hatalmas vihar támadt erre a kijelentésre, hogy az ülést félbe kellett szakítani.

Fél órai szünet után este fél nyolckor nyitották meg újból az ülést. De Monzie folytatta beszédét, melyet a kamara látható idegességgel fogadott.

Ezután ismét Herriot szólalt fel és hevesen tiltakozott az ellen az állítás ellen, hogy csalárdul döfte le a Briand-Caillaux-kormányt.

A kamara Herriot beszéde után megkezdte a szavazást. Bastide radikális képviselő napirendi javaslata fölött, mely bizalmat indítványoz a kormány-

A kamara 307 szóval 295 ellenében megtagadta a bizalmat Herriot-tól.

A szavazás után Herriot az Elyséebe ment

és benyújtotta a kormány lemondását.

A késő esti órákban a kamara előtt tüntetések folytak le. Mintegy 500 főnyi tömeg abugolta Herriot-ot és követelte a kormány lemondását. A helyzet este kilenckor kritikussá vált. A közben hatalmasan fölszaporodott tömeg megrohanta a kamara épületét.

A rendőrség csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta visszatartani a tüntetőket, akik közül többeket letartóztattak. A kamara folyosóin a képviselők között nagy pánik támadt, mert az a hír terjedt el, hogy a tömeg Herriot-ot meg akarja gyilkolni. A tüntetők ezután az Elysée elé vonultak, a rendőrségnek azonban sikerült őket szétugrasztani.

Egész Páris rendkívüli izgalom uralja, mindenki fél a bekövetkező eseményektől.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint a köztársasági elnök Poincarét designálja miniszterelnöknek, akinek kabinetjében Barthou lesz a belügyminiszter, Briand a külügyminiszter.

Poincaré kijelentette az újságírók előtt, hogy kabinetjét hét politikusból fogja megalakítani.

— Miklós román herceg házasodik. Bukarestből jelentik: Diplomáciai körökben néhány nap óta erősen tartja magát az a hír, hogy Miklós herceg, Ferdinánd király második fia a legközelebb eljegyezi Juliannát, Hollandia trónörökösét. Politikai körök szerint Hollandiában a tervezett házasság hírével megelégedéssel fogadják.

— Rablótámadás Dorozsmán. Szegedről jelentik: Kedden éjszaka vakmerő rablótámadást követtek el Dorozsmán Somogyi Henrik gépész felesége ellen. A gépész távol volt hazulról cséplésnél és az asszony két gyermekével egyedül volt a házban, amikor rablók támadtak rá. guzsbakötötték, száját saját hájjal betömtek, majd a lakást teljesen

3 kávéskanál
Ovomaltine

Mindennapos fogyasztás, ami a szervezetet kiegészíti

Aki az Ovomaltinet nem hagyja ki reggelijéből és uzsonnájából, nyugodt lehet, hogy esti és szellemi erejének fentartásához a legtöbbet járult hozzá.

OVOMALTINE
Táplál-erősít-hízlat.

Ara dobozonként 18.50 dinár

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, fűszer- és csemegekereskedésekben.

Mintát és ismertetést ingyen küld: Dr. A. Wander D. D. Zagreb, Jurjevska ul. 37.

kifosztották és az összekötözött aszszonyt a szekrénybe zárták. Másnap reggel találtak rá az asszonyra a szekrényben ájultan. A támadók bizonyosan a helyi viszonyokkal teljesen ismerős emberek voltak és azt a huszmillió koronát akarták elrabolni, amit Somogyi aznap vett ki egy bankból, a pénz azonban nem volt a lakásban.

Takarékoskodhat télen is a fával, ha »Zephir« kályhát használ lakásában. Kapható Barzel vaskereskedésben, Subotica. Telefon 123. 5123

— Kabaréest az árvizkárosultak javára. Petrovoszeléről jelentik: Augusztus hó 8-án a petrovoszelői állami tantestület kabaréval egybekötött táncmulatságot rendez az árvizkárosultak felsegélyezésére. A kabarén, amelyet a nagyvendéglő nagytermében tartanak meg, két egyfelvonásos magyar darab kerül színre. A kabarészámok között a tantestület dalárdája szórakoztatja a vendégeket. Jegyeket előjegyeztetni Szladity Román állami igazgató-tanítónál lehet.

Winterry a kitűnő tenyerjós és grafológus Beeskereken marad még néhány napig. Winterry mindent megmond.

— Turistaszerencsétlenség Ausztriában. Bécsből jelentik: Az Ödstein-on turistakatasztrófa történt. Bernard Ottó bécsi kivitelei akadémiai hallgató másodmagával kirándult a Gesaeusebe s egy veszedelmes helyen a kőtel elszakadása következtében a mélységbe zuhant. Társsa, egy bécsi orvostanhallgató, szintén szerencsétlenül járt, de csak könnyebb zúzódásokat szenvedett. Bernard Ottót holtan hozták föl a szakadékból. Még egy turistakatasztrófa történt a Gesaeuse-ban, a Schaiiblingsstein-on, ahol egy linzi vasuti tisztviselő zuhant le és életveszélyes állapotban vitte kórházba a mentőexpedició.

— Kartörésből tetanusmérgezés. Budapestről jelentik: Szatmári Károlyné postaellenőr neje néhány héttel ezelőtt Jügoszláviába utazott és Slavon-Bródban töltött el rokonainál néhány hetet. Szatmáriné Bródban kitorpte a karját, egy ottani orvos gipszkötésbe tette az eltört kart, az asszony fájdalmi azonban állandóan növekedtek, úgyhogy végül is visszautazott Budapestre, ahol az Új Szent János kórházban megvizsgáltatta magát. Az orvosok megállapították, hogy az asszony tetanusmérgezést kapott, oltásokkal próbálták kezelni, azonban eredménytelenül és a szerencsétlen asszony szerdán óriási fájdalmak és kinok között meghalt. A rendőrség az ügyben megkezdte a nyomozást.

KÖZGAZDASÁG

Uj vasuti tarifa a jugoszláv-osztrák személy- és áruforgalomban. Szerdán, július 21-ikén lépett életbe az új vasuti tarifa a jugoszláv és osztrák állomások közötti közvetlen személy-, csomag- és gyorsáruforgalomban, valamint a Magyarországon keresztülhaladó tranzitforgalomban. Az 1925 július 15-iki tarifátételeket az új tarifa hatályon kívül helyezi.

Félfaru utazás Budapestre és vissza a jugoszláv és a magyar vasutakon. Leszállított magyar vízumilleték 20.—dínár. A Nemzetközi Embervédelmi Kiállítás Budapest 1926. évi május hó 29-ikétől augusztus 3-ikáig tart. A kiállításra utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra érvényes S. H. S. utlevéllel kell rendelkezniük. A kiállítási igazolvány felmutatása mellett a látogatók úgy az S. H. S., mint pedig a magyar — gyors és személyvonatokon — 50% kedvezményben részesülnek. Az indulási S. H. S. vasútállomásnál és a kiállítás látogatási osztályainál az igazolványokat le kell bélyegeztetni, mert az utazási kedvezmény csak ilyenként vehető igénybe. A kiállítási igazolvánnyal rendelkezőknek a beogradi magyar utlevélhivatalnál vízumot kell szerezniük. A vízumbeszerzés miatt azonban nem szükséges Beogradba utazni és az a beogradi Magyar Kereskedelmi Megbízott után is beszerezhető. Utóbbihoz postán beküldött utlevelek az érkezés napján lesznek elintézve és a feleknek visszaküldve. Az utazási és vízumkedvezmények csak a kiállítási igazolványok birtokosait illetik. Az igazolványok ára 80 dínárban van megállapítva és kaphatók a felkért S. H. S. kereskedelmi testületeknél, pénzügyintézeteknél, utazási irodákban, utlevélhivatalnál és a beogradi magyar kereskedelmi megbízottnál (dr. Szilágyi Beograd, Palata Akademie. Tel. 20—23.), ahol a kiállításra az utazásra vonatkozó minden felvilágosítás is beszerezhető. Válaszbélyeg csatolandó.

Csöd. Noviszadról jelentik: A bécsi Creditorenverein jogtanácsosa, Tibor Dezső, noviszadi ügyvéd után bécsi és csehországi hitelezők nevében csődkérelmet adott be Radovanovics Szteván noviszadi textiláru kereskedő ellen, aki már 1924-ben kényszerregezési eljárás alatt állott. Akkor Radovanovics 280.000 dínár passzívával szemben 4 és félmillió aktívát mutatott ki és 100%-os egyezséget ajánlott, de az 1926 február elsejével kezdettel megállapított részleteket nem tudta betartani, miért is a bécsi hitelező védegyelet Radovanovics ellen május hó közepén megkérte a csődöt és a törvényszék május 21-ikén szoros zárt rendelt el a vagyonára. Radovanovicsnak ezután sikerült ezekkel a csődöt kérő hitelezőkkel megállapodni, mire az üzletet újból kinyithatta, míg szerdán ugyancsak a hitelező védegyelet újabb kérésére a törvényszék újabb csődtervezést tüzött ki. A Radovanovics-cég vagyoni állása azóta az adós hátrányára lényegesen megrosszabbodott, amennyiben a 4 és fél millió aktívából csak 1.4 millió dínár aktíva maradt, amellyel szemben a még két év előtt 280.000 dínár rugó passzívák 2.9 millió dínár tartozásra szaporodtak fel. Radovanovics hitelezőinek 30%-os egyezségi ajánlatot tett és miután azok ezt visszautasították, ajánlatát 38%-ra javította fel. A bíróság Radovanovics Szteván kérésére a csőd tárgyalást néhány napra elhalasztotta.

— Augusztus elsejére elkészül a noviszadi automata telefonközpont. Noviszadról jelentik: A noviszadi postaigazgatóság augusztus elsejéig teljesen elkészíti a noviszadi automata-telefonközpont belső berendezését és felszerelését és megkezdi a készülékek kicserélését. Minden telefonelőfizető asztali készüléket kap, csak határozott kívánságra szerelnek fel fali készülékeket. Az automata telefonközpont szeptember 1-én kezd meg működni.

SPORT

A beogradi »Brdanin« Szomborban. A Szombori Sport Egylet vasárnapi bajnoki uszóversenyén bejelentette startját a beogradi Brdanin uszógárdája és vízipolócsapata, amely egyben a beogradi uszó-alszövetség bajnokesapata is. A beogradiak szereplése elé nagy érdeklődéssel tekint a szombori sportközönség, annál is inkább, mert a beogradi uszók és polójátékosoknak ez lesz az első bemutatkozása Szomborban. A beogradiakon kívül az apatini, becskerekai, szubotica és szombori nagyszámu uszók népesítik az egyes mezőnyeket. A verseny délután négy órakor kezdődik.

Gráci csapat Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi OSKV és a NAK augusztus 14. és 15-ikén a gráci Atletik Klub-ot látja két mérkőzésre vendégül. Vasárnap, e hó 25-ikén a beogradi Jedinstvo fog a noviszadi OSKV-val annak noviszadi pályáján mérkőzni.

Szubotica másodosztályú válogatott csapata Becskereken. Szubotica másodosztályú válogatott csapata vasárnap Becskereken az Obilics—Kadima kombinált csapattal játszik. A másodosztályú válogatott így áll föl: Zsiga (Konobar) — Petőc (Ferrum), Gabrics (Sloga) — Fischer (Hakoah), Milodánovics (Sloga), Berger (Hakoah) — Hekli (Sloga), Stojanovics (Ferrum), Jónás (Konobar), Wolf (Sloga), Fellner (Hakoah). Tartalékok: Gabrics S. (Sloga), Kollár (Ferrum). A csapatot Krausz és Kopilovics kísérik.

TŐZSDE

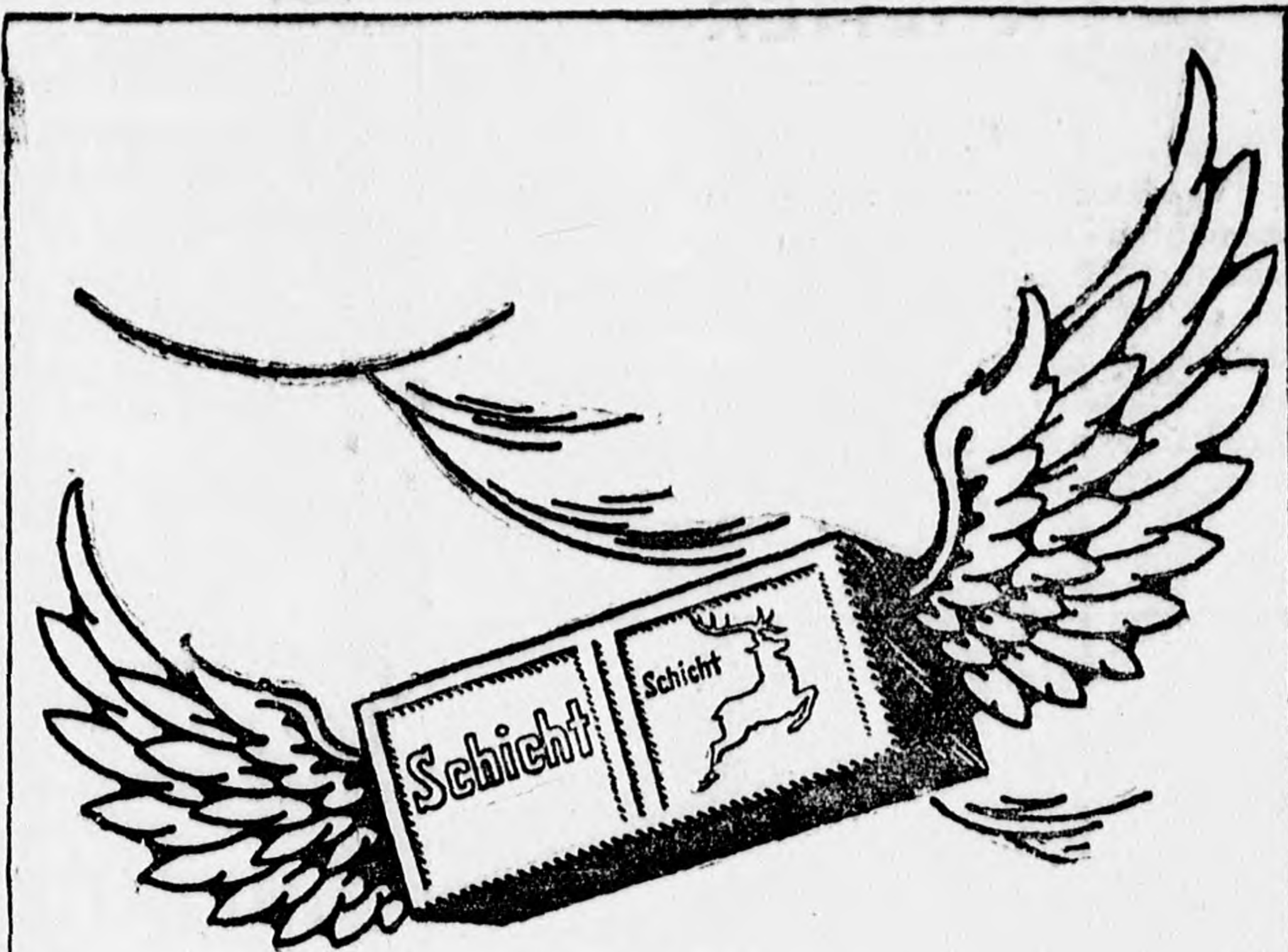
Beograd, jul. 21. Zárlat: Páris 116, London 275.50, Newyork 56.58, Brüsszel 135, Genf 1096, Milánó 181.50, Berlin 13.5050, Bécs 800, Prága 167.80, Budapest 797, Bukarest 25.

Zürich, jul. 21. Zárlat: Beograd 9.125, Páris 11.10, London 25.12 hétnyolcad, Newyork 516.5, Brüsszel 11.75, Milánó 16.85, Amszterdam 207.75, Berlin 122.95, Bécs 73, Szófia 3.7325, Prága 15.30, Budapest 72.30, Bukarest 2.3125.

Szentai gabonaárak, jul. 21. A szerdai piacon a következő árak szerepeltek. Óbuza 290 dínár. Ujbuza azonnali kasszával 252 dínár. Augusztusi fizetéssel 257.50 dínár. Zab 125 dínár. Árpa 130 dínár. Sörárpa 150 dínár. Rozs 155 dínár. Köles 110 dínár. Muharmag 140 dínár. Heremag 2030 dínár. Repce 355 dínár. Tengeri morzsolt hajóba rakva 185 dínár. Bab 110 dínár. Lisztek árai: 0-ás GG. 560 dínár, 0-ás G. 550 dínár, 2-es 510 dínár, 5-ös kenyérliszt 460 dínár, 7-es 260 dínár, 8-as 150 dínár. Ujlisztek árai: 0-ás GG. 510 dínár, 0-ás G. 500 dínár, 2-es 450 dínár, 5-ös 400 dínár, 7-es 210 dínár, 8-as 120 dínár. Irányzat: változatlan. Kinálat: csekély. Kereslet: buzában csekély, tengeriben vagontételekre élénk.

Noviszadi terménytőzsde, jul. 21. Buza: 2 vagon bácskai, új, augusztusi, fellílfizetés nélkül 252.50 dínár, 4 vagon hácskai, új, októberi, Tisza állomás 270 dínár, 3 vagon bánáti, új, júliusi 272.50 dínár. Tengeri: 2 vagon bácskai 200 dínár, 1 vagon bácskai, franco Bosna-Brod 215 dínár, 2 vagon bácskai, fehér 197.50 dínár, 2 vagon bánáti 190 dínár. Liszt: 2 vagon 0-ás kombinált, bácskai 505 dínár. Korpa 1 vagon bácskai, jutazsákokban 125 dínár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 19 vagon.

Budapesti gabonaőzsde, jul. 21. A határidőpiacon az irányzat lanyha, mert azokon a helyeken, ahol az aratást már befejezték, a termés minőségileg és mennyiségileg elérte a várakozást, sőt túlhaladta azt, úgyhogy a termés jobb a közepesnél. A forgalom szűk keretek közt mozgott. Hivatalos ármegállapítá-

Mindig elérhetetlen marad

a Szarvas-jegyű Schicht-szappan.

Mert semmi a világon nem képes minket arra bírni, hogy a legnagyobbat, szappanunk minőségét csak kevéssel is megrosszabbítsuk. Szarvasszappanunkat olcsóbbá tehetnénk majdnem oly jó nyersanyagok hozzávetelével. Mi ezt nem tesszük, mert mi nem jó szappant akarunk gyártani, hanem

a legjobbat!

sok ezer koronákban: Magyar buza októberre 370—373, zárlat 371.5—372, rozs októberre 253—255, zárlat 251.5—253. A készáru piacon az irányzat lanyha, buzában a forgalom jelentéktelen, a rozs élénkebb. A tengeri a piac legszilárdabb cikke, mivel a készlet erősen megesapant. Olasz és jugoszláv gyárak kötik le a felajánlott tételek legnagyobb részét. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 365—385, rozs 240—247.5, árpa 217.5—230, zab 285—305, tengeri 260—

Csikágói gabonaőzsde, jul. 21. Buza júliusra 142.5, buza szeptemberre 143.375, buza decemberre 147.375. Tengeri júliusra 81, tengeri szeptemberre 86.75, tengeri decemberre 88. Zab júliusra 40.125, zab szeptemberre 42.625, zab decemberre 45.5. Rozs júliusra 106.25, rozs szeptemberre 108, rozs decemberre 112.375.

Rádió-műsor

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)
Péntek, július 23

Bécs (531): 16.15: Koncert. 20: Szimfonikus hangverseny. 22: Szalonzenekar.

Grác (402): 16: Koncert. 19.15: Szinielőadás. 20.45: Hangverseny.

Milánó (320): 16.30: Jazzband. 21: Koncert.

London (365): 16.15: Hangverseny 18: Koncert. 20: Szinielőadás. 20.30: Szimfonikus hangverseny. 22.05: Koncert.

Hamburg (392.5): 16.15: Vidám zene. 17: Csello-koncert. 22: Koncert.

Breszlau (418): 16.30: Koncert. 20.25: Dales.

Róma (425): 17.30: Jazzband. 21.50: Koncert.

München (485): 16: Koncert. 20: Operaelőadás.

Berlin (504): 17.30: Koncert. 20.30: Dales.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 13 és 17: Időjóslat, vizállás. 17.45: Szalonzenekar. 17.15: Zeneelméleti előadás. 20: Hangverseny.

KINTORNA

Kohn tartozott Grünnek és nem fizetett, mire Grün elment Kohn lakására és a pénzt kérte.

Kohn éppen asztalnál ült és finom libapecsényét evett.

— Ez mégis csak aljasság — mondta Grün — azt mondd, hogy nincs pénzed és libát eszel?

— Kérlek — szólt Kohn — kénytelen voltam ezt a szegény libát levágni, mert már nem bírtam táplálni.

*

A kistiu megkérdezi a nagynénjét: — Mond csak néni, te azelőtt irónő voltál?

— Hogy jut ilyesmi eszedbe?

— Mert mindig hallom a papától, hogy neked fiatalabb korodban szép kis históriáid voltak...

*

Schwarz ur elmegy az orvoshoz és megvizsgáltatja magát. Alapos vizsgálat után az orvos a következő tanácsot adja neki:

— Csak azt ajánlhatom önnek Schwarz ur, hogy ha talpra akar egészségileg állni, menjen egy abszolút csendes helyre, ahol feltétlenül nyugalmat talál.

Mire a páciens savanyu arccal kérde: — Szóval, doktor ur azt ajánlja, hogy maradjak az üzletemben?

NYILTTER

Csődárverés

Vb. Beck i Drug cég üzletében f. hó 24-én (szombaton) reggel 9 órakor lesz az árverés folytatása. Sorra kerülnek: vasesztergapad, arató-, fűkasáló-, gereblyező- és zsákvarrógép, gumi, asbest és klingerit tömitések, gumipakolások, tejsseparatorok, hal- és lóhalók, kendertömlők, vasalkatrészek, pénzszekrény és az egész üzletbe-rendezés stb., stb.

Dr. Biró Andor

ügyvéd, tömeggondnok

6417

Onkéntes árverés.

Sztara Moravicán a volt Kohut-féle, jelenleg Farkas-féle igen jömenetelű, a piac kellős közepén fekvő legforgalmasabb nagyvendéglő, ahol az összes mulatságok valamint a rendes vasárnapilegénybálok tartatnak, teljes berendezéssel, nagy táncteremmel, mozigéppel, villanyberendezéssel és teljes felszereléssel, valamint a vendéglőhöz tartozó Facsar-közben levő hatalmas pincével és jégveremmel együtt onkéntes árverés útján e hó 25-én délelőtt 11 órakor eladó. Kikiáltási ár 400.000 din.

Árverés előtt az árverezők 10% biztosítékot a kikiáltási árból kötelesek deponálni az eladónál. Szükséges információkat ad St. Moravicán az eladó vagy a községi jegyző.

6069

ZSÁK

ZSINEG

PONYVA

kender és manilla kéveköti fonalak, tűzoltó- és cséplőgép tömlők, ponyvakölesző intézet.

Kárpitos kellékek, butorszövet, afrique, lószőr, pehelytollpótló stb. Szőnyeg és linoleum nagy választékban **ENGROSS, EN DETAIL.**

Weitzenfeld és Társa Subotica

Detail Városi bérpalota. — Telefon 192. Engross Wilsonova ulica 7. — Telefon 190.

Olcsón és jól étkezhet

HOTEL „TAKOVO“ ÉTTERMÉBEN

BEOGRAD — TERAZIJA

Elsőrendű bánati konyha
Tiszta szobák
Német kiszolgálás
Abonenseket felveszünk

SPITZER TESTVÉREK

6161

tulajdonosok

Három vagonos moli malmomba keresek mielőbbi belépésre

főmolnárt

Csakis elsőrendű, erélyes és hosszabb gyakorlattal rendelkező szakemberre reflektálok. Ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal és a fizetési igények ismertetése mellett Székely Bertalan céghez Ada intézendők.

6405

**A LÉTEZŐ LEGJOBB GYÓGYMÓD!
A VILÁG LEGSZEBB FÜRDŐHELYÉN!**

Beteg Ön? Akar meggyógyulni? Ugy utazzék rögtön **BLED-be (Veldes)**

Prospektust díjmentesen küld a Sonnenheil-anstalt „RIKLI“ Bled (Jugoszlavia) (Oberkrain) Idény május 15-től október 1-ig

Alkalmi gépvétel!

20 HP TITAN szívógázmagán járó, keveset használt, gyárilag javított. 25/32 HP-uj KEMNA gőzmagán-járó. 8 HP „BADENIA“ gőzmagán-járó. 12 HP KÖRTING motoreke, szánt, csépel, bármilyen üzemi célra alkalmas. 10 HP új CLIMAX, nyersolajlokomobil. 6 HP új benzinlokomobil. 26 coll dobszélességű PRIMUS III-a jelű verőléces golyóscsésplő osztályozó hengerrel

Fenti gépek

Zikmund i Drug gépgyárában Novisad

megtekinthetők és barmulatos olcsó árban kaphatók

Kérjen árajánlatot!

Sava T. Mrcajlović
udvari gyógyszerháza Beograd

Eaux de Cologne

80 dinártól kezdve

100-nál több különféle illatban

Nagybani kézműáru és fonálüzlet

jó üzletmenettel, 36 éve fennáll, haláleset miatt

azonnal eladó

Felvilágosítással szolgál:

özv. Max Rosenberg Šid, Srem.

Hogy a

JUNIPER

zöld sósborszes bármely más gyártmány-nál jobb és hatásosabb, erről könnyen meggyőződhet, ha fűszerkereskedőjétől kér egy ingyen próba üvegecskét utasítással!

Ahol nem kapható, kérje levélileg

JUNIPER

4912

laboratorium Subotica, Strossmajerova 11.

1 drb. SZEKÉRMÉRLEG

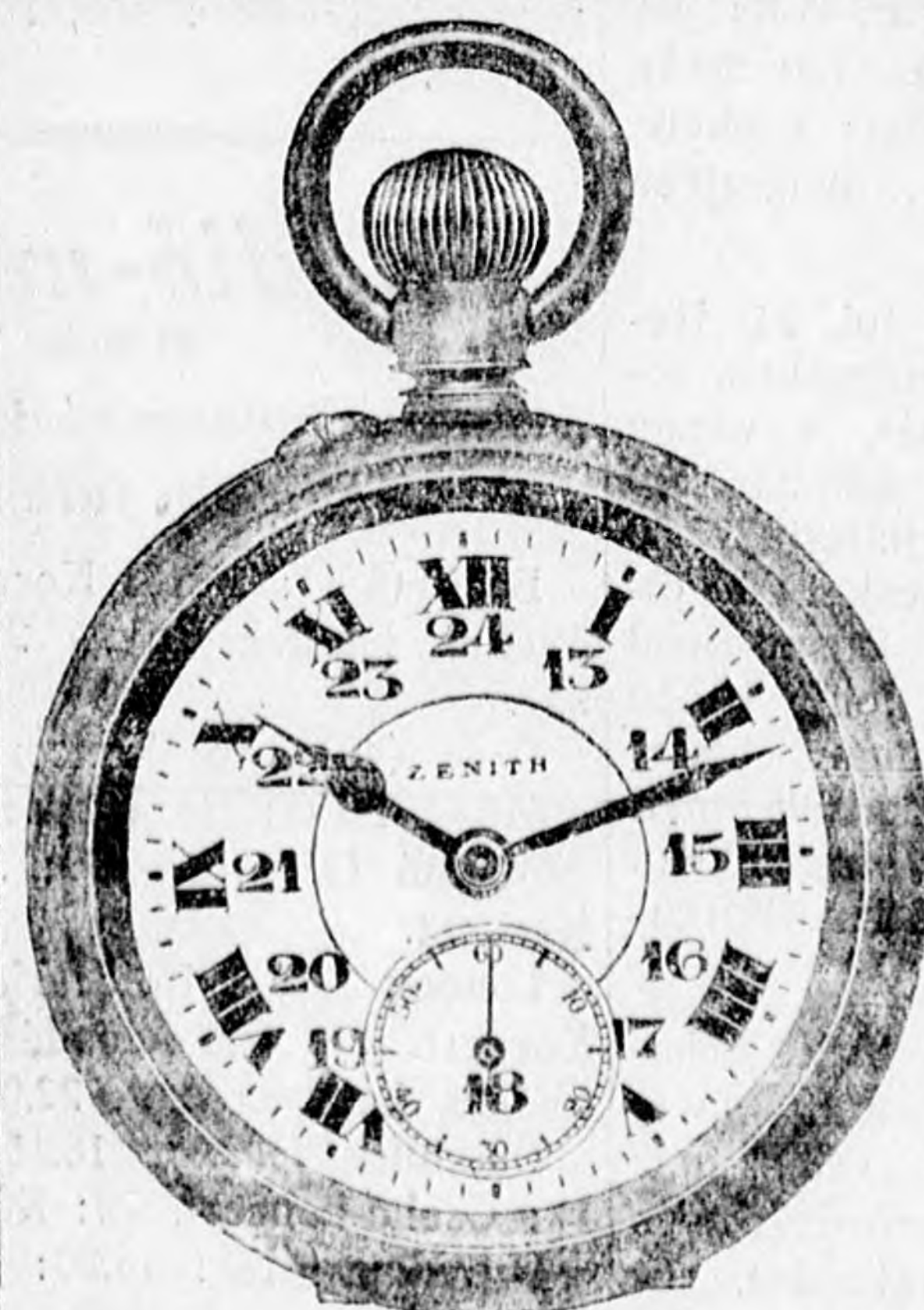
1 drb. SERTÉSMÉRLEG

raktárról szállítható rendkívül előnyös áron

SEBESTYÉN J. MÉRLEGGYÁRA SUBOTICA

PALČKI PUT 154.

2501

Az eredeti szolgálati vasutas óra a

ZENITH

A vasutigazgatóság 1911 március 18.-i 11822 számú végzésével a vasutigazgatóság szolgálati óráivá minősítette és amelyekből a vasutigazgatóság 1925 február 18-án 8663 szám alatt 2000 darabot rendelt a vasuti személyzet részére, úgyhogy ezek ma a legjobb és legpontosabb órák. Ara darabonként 600 dinár

Vezérképviselőt kicsinyben és nagyban

Mih. P. Pelković & Komp.

kir. udvari órás és ékszerész

Beograd — Terazija 38.

Szállítás vidékre utánvétellel

Arjegyék ingyen

5985

Kettősbirtokosok és utazók figyelmébe!

Állandó 4763

autójárat

Subotica és Magyarország között

Bármely időben rendelkezésre áll

Autószám: 165 és 245

Állandó vizummal ellátva

No. 20

Valódi Pollárt fenők, 27, 28; valódi Pollárt borotvák a legolcsóbban kaphatók

Molnár István

borotva-, mű- és homorú-köszörlődéjében

Subotica

Bene Sudarevičeva 26

Minden e szakmába vágó köszörlődési munkát a legjobban és legolcsóbban készítek.

Póztán beküldött munkákat 8 napon belül a legpontosabban elkészítve küldöm vissza

Kisebb-nagyobb

üzlethelyiség

tízévi házbér előrefizetésével örökáron megkaphatók a város legforgalmasabb helyén FÖLDES ruházlet. 5099

Mielőtt épít és téli tüzelő anyagait beszerző, forduljon bizalommal!

Gombos és Illgenn

céghez. Sokolska (Gombkő) u. 17.

hol a legolcsóbb áron vásárolhat I-a meszet, beocsini portland cementet, cement- és kerámilapokat, faszenet, szoroszszent, bécsi gázgyári kokszt, kovácsszent

I-a bükk és gyertyán hasábfát föllygva is.

Minden rendelést házhoz 6198 szállítunk

Speciális órajavításokat legszakoszerűbben végez

Krekus
óra specialista
Subotica
Gyümölcsiac 4.
Aranyművesek során

Chamotte-tégla és liszt, Keramit tégla és lapok, Generator tégla méret szerint

Gyári lerakat: **Findeisen Gustavi Drug**
Novisad, Hotel Orient épül. Telefon 439.

2 ház 2000 négyzetméter területen vegyeskereskedéssel, szikvizgyárral, Wajfert-féle sörképvislettel, korlátlan italkiméresi engedéllyel, kedvező áron és fizetési feltételek mellett **eladó** Bővebbet Schmolka hirdetőjében Novisad Futoški put 2. „Bačka“ jelige alatt

Olcsó fogászat

minden hétfő, szerda és pénteken d. e. 8-10-ig, d. u. 1-2 és 6-7-ig Subotican Jelačičeva ul. 1., I. emelet Karadjordjev trg sarkán Rudić kitérővel szemben 22 karátos aranykorona 200D. Double korona 100 dinár Fehér fog 50 dinár Foghuzás 20 dinár

Zsiros és boros HORDÓK

állandó raktára **KRIZ LAJOS**
géperőre berendezett árdárüzemében, Subotica, V. kör, Blaško-keresztnél, Mazuranevičeva ul. 19.

Nyári szezonra ruháit **festesse vagy tisztítsassa** **Szudarevits Albertnál**
Subotica, Skolus Viator ul. 34. (Főposta során.) 3407

SCHLAGER HENRIK
bőröndés és speciális bőrújszaküzlete
SUBOTICA, ALEKSANDROVA 1 (Leibach-báz)
Jobb házból való fűtanoncul felvétel. 6103

KÉPVISELŐ KERESTETIK

Régi jónévű tőzsdecég keres gabonahatáridő-üzletre malmoknál, földbirtokosoknál, gabonakereskedőknél stb. jól bevezetett számbeli képviselőt. Ajánlatok „Gabonaha-áridő” jellegére Rudolf M. sse hirdetőirodába Budapest Podmaniczky-ucca 49.

Üzleti KÖNYVEK
Legjutányosabban
FISCHER ERNŐ
GRAFIKAI MŰINTÉZÉBEN
SUBOTICA.

Száraz bükkhasáb tűzifa

aprítva, házhoz szállítva
40 din.
Weisz Dezső
fakereskedő, Pósta mellett

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyarákat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drbnagy levélpapírt, 500 finom borítékot
összesen **180 dinárért**
és 1000 számlát 100 dinárért
összesen **280 dinárért.**

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírszeletekre írja a számláit
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.

Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA**Valódi pergamentpapír**

gyümölcsbefőzéshez

legolcsóbban kapható

LAVOSLAV STEINER cégnél Zagreb,
Jelačićev trg 25.

Szolid, gyors kiszolgálás és olcsó árak. Kérjen árajánlatot

ELSŐ SUBOTICAI PAPIRZACSKÓGYÁR

F. BEDŐ SUBOTICA SENOJE UL. 19.
TELEFON 436.

Ajánlatja minőség és ár tekintetében elsőrendű és versenyképes papirzacskóit. Kérjen mintát és árajánlatot.

Cipő- és cipőfelsőrészkesztést

a legmodernebb kivitelben és a legjutányosabban árban vállal Bedrušian Nišanné Német Anna, Subotica, Trumbićeva 2. Gimnáziummal szemben

Női fodrász

aki publi-frizurát jól vág és oundolál, azonnal felvétetik. Fix fizetés
2000 dinár
és százalék vagy felében.
M. Kecic, Vel. Bečkerok

Utlevelék beszerzését és láttamozását

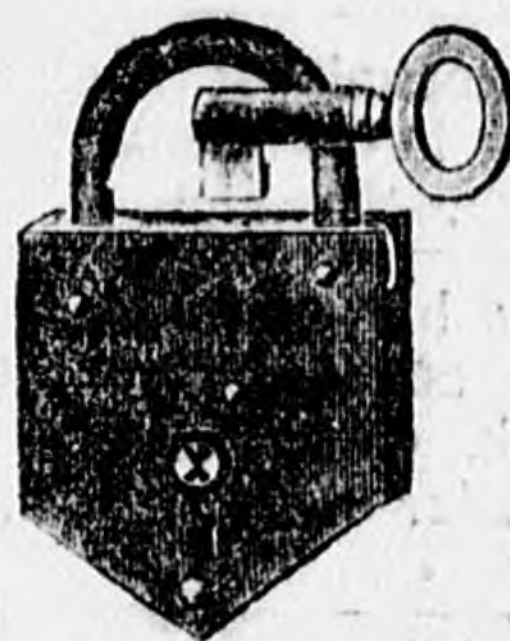
(vizumozását) — Oroszországot és Északamerikát kivéve — tartózkodási engedélyt, hirdetéseket a „Službene Novine”-ben, nyugdíjak rendezését és minden egyéb ügyet gyorsan elintéző a suboticiai kiállításon kitüntetéssel nyert és a nagyközönség körében közbizalomnak örvendő: „ORION”-vállalat
Beograd, Gospodar Jevremova ulica 6. a
Kalimegdan közelében.

KERESÜNK MEGVÉTELRE

egy használt, jókarban levő 80—90 négyzetméteres KAZÁNT, valamint egy 50 HP. stabil GŐZGÉPET
EXPORT TRGOVINA SA HRANOM D. D.
VELIKIBECSKREFEK

BARZEL

vaskereskedés
SUBOTICA
KUNETZ HÁZ

SPECIALIS ÜZEM RADIO, AUTOMOBIL és STABIL AKKUMULÁTOROKBAN

Ujjonnan épít minden célra akkumulátor telepeket, javít és tölt bármilyen gyártmányú a legjobb gyártmányú anyaggal, garanciával

E szakmához bárkinek szaktanácseset szolgál

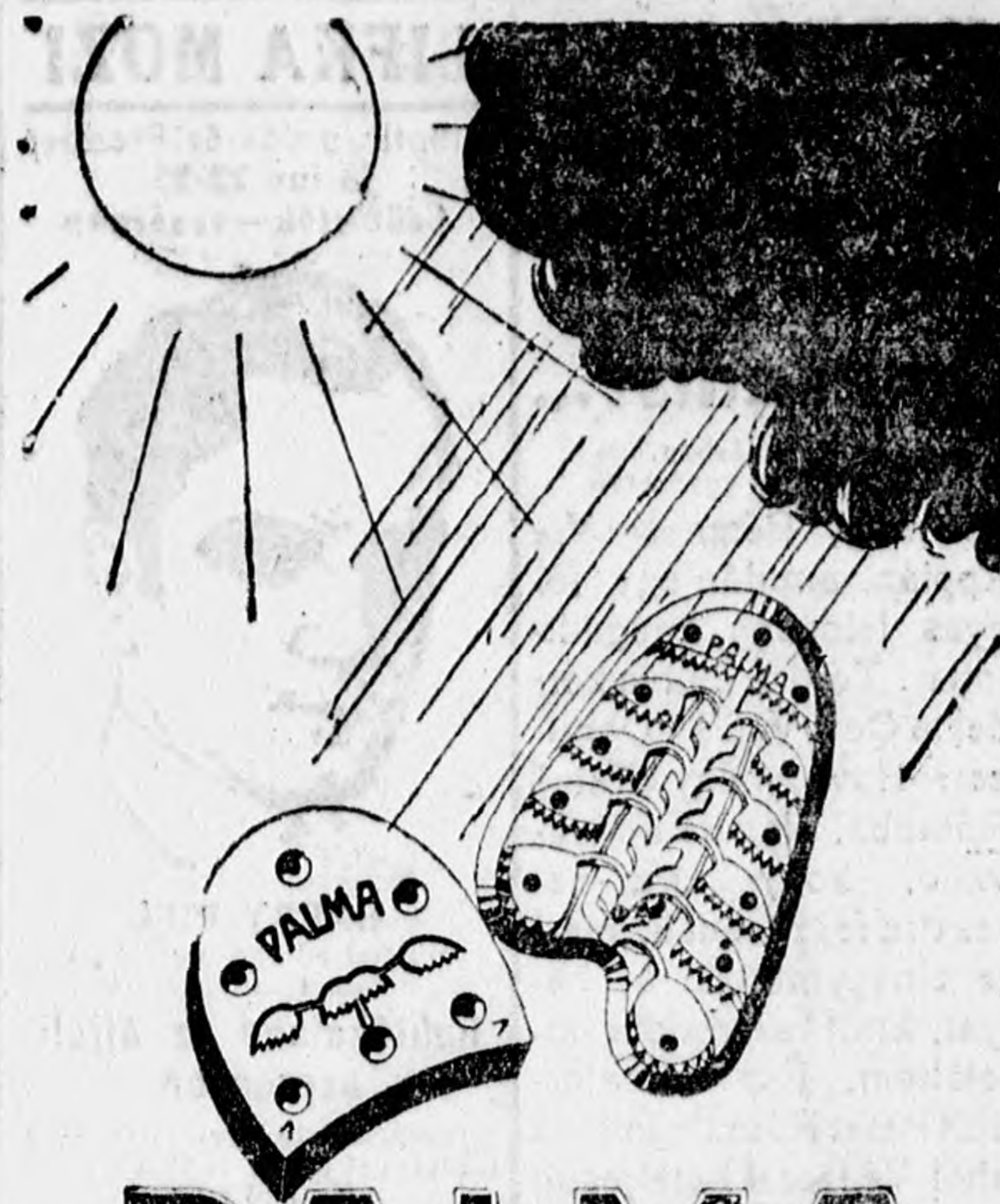
WILHELM LÁSZLÓ, PAŠIĆEVA UL. 2.

DANICA PENZIO STARIBEČE J

Értesitem a t. utazó és fürdő közönséget, hogy a Staribecsel Danica Penzio vezetését a mai napon átvettem. Utazóknak és fürdővendégeknek: egy egyágyas szoba 25 dinár, egy kétágyas szoba 35 dinár.

Szolid árak! — Pontos kiszolgálás!

MARKÓ GEIRINGER üzletvezető

PALMA**Gummitalp és gummisarok**

Rossz időben egyáltalán nem luxus, ha „Palma”-t hord cipőjén, jó időben a szandálján, mert a járás ezzel kellemes és ruganyos és így minden takarékos és praktikus gondolkodó embernek szüksége van erre

Miért? Mert tartósabb és olcsóbb, mint a bőr.

Tegyen kísérletet és gyorsan arra a meggyőződésre jut, hogy nem is szabad „Palma” nélkül felvennie cipőjét

„DAMA” FEHÉRNEMÜSZALÓN

A legújabb szabású ingbugyik, hálóingek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tűzsurrai, ptypoennel stb.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

NEM KÉRÜNK ADOMÁNYT!

Szövetkezetünkben készítünk és gyártunk a legszebb kivitelben és legolcsóbban mindenféle

vas- és fémbutorokat, fabutort, kályhákat, takaréktűzhelyeket, kereskedelmi és ipari öntvényeket, emailtáblákat, gyermekkocsikat, jég szekrényeket stb. a legnagyobb választékban

Mielőtt tehát bevásárlást eszközöl

KÉRJEN TÓLUNK IS AJÁNLATOT

vagy tekintse meg gyártmányainkat mintaraktárunkban vételkényszer nélkül

Z. P. N. ZADRUGA RATNIH INVALIDA
Hadirokkantak Termelési Szövetkezeete Zemun

FÖLERAKAT:

Filial: ANTON KOBI

Beograd, Kosmajaska 30. — Zemun, Želj. privozna cesta 19. (volt dohányraktár)

VIGYÁZAT JÉGSZEKRÉNYVÁSÁRLÓK! 25% JÉGMEGTAKARÍTÁS! JÓLVANNAK IZOLÁLVA! ELSŐRENDŰ KIVITEL! KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET.

CSAK

BRÁČA GOLDNER
JÉGSZEKRÉNY, FABUTOR ÉS REZARUGYAR
SUBOTICA.
FELIRATTAL VÁSÁROLJON JÉGSZEKRÉNYT.

KORZÓ MOZI

Julius 22—25.
Csütörtök - vasárnap
Repriz! Repriz!
Qou Vadis?...

10 felvonásban.
Mindkét rész egyszerre
És megy Péter a Via Appián, amidőn egy fényes jelenség megállította! Térde hullva kérdezte Qou Vadis Domine? Hova mégy Uram? Rómába, felelte a Megváltó, hogy újra keresztre feszítsenek, mert te elhagytad azt a helyet, amit számodra kijelöltem. És visszafordult Péter Rómairányába ahol Végzete beteljesült

LIFKA MOZI

Suboticán először! Premier
Julius 22-25.
Csütörtök - vasárnap

HARRY PIEL
minden eddig felülmúló hatalmas attrakciója
Rablókaland az éjjeli expresszen
2 részben. Irta, rendezte és a főszerepet játssza HARRY PIEL
Ma I-ső rész.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkódokhoz válaszlevegő mellékelendő.

Keresünk minden faluban és városban ügynököket — házalókat, kik könnyen eladható hasznos házi cikkek eladására vállalkoznak. Biztos kereset, könnyű megélhetés, úgy férfiak mint nők részére. Jelenkezni lehet Unio ügynökség Subotica, Trg Slobode 4. 5919

30 dinárért 24 óra alatt megszerzi az utlevél vizumot. Postán válaszlevegőt kérünk. »Eros« ügynökség, Frankonanska ul. 23. 6299

Elsőrendű házikoszt kapható, kihordásra is. Senoe ul. 21. Ugyanott különbejárati butorozott szoba teljes ellátással kiadó. 6169

Olcsó tűzifa

1 vagon 100 q bükkhasábfá — — D 2610.—
10 méter fűrészelt bükkhasábfá — — D 320.—
10 méter aprított D 360.—
Kapható: 6401

Herczog László

fakereskedőnél
Telefon 197 és 803 szám.

Kefekötősegéd iómunkás, állást keres. Cim: Horváth Imre Vukovár, Zrinski 11. 6396

Borbélysegéd azonnal felvétetik V. kör. Gaieva ul. 61. Héli Péter. 6459

Fogtechnikust elsőrangú erőt keres Dent. Schäffer Géza, Subotica. 6388

Egy bázongorista bácskai cukrászdába keresetetik. Cim: Kovács cukrászda, Kula (Bačka). 6408

Nyugalmozott tanítók, vasutasok és postások vidéken könnyű foglalkozással biztos és állandó mellékeresetre tehetnek szert. Ajánlatokat »Háziszer« jeligén Pallas Reklam Subotica továbbít. 6394

Borbélysegéd felvétetik Blaško Ivić Oslobdjenia ul. 70. 6416

KÜLÖNFÉLE

Csinosan butorozott szoba kiadó a beltéren. Brozova ul. 8. 6403

Tűzifa kiskereskedésnek Suboticán telket bérbe vennék. Cim a kiadóban. 6415

Alkalmi vételből származó butorbőröket, felsőbőröket s kellékeket cipészek és papucsosok részére olcsón kiárultunk. Andraši i Drug Subotica. 5925

FIFI KRÉM
PINTÉR gyógyszerár

Mészárosoknak. Jégszekrényt iótállással legolcsóbban készít Uiváry Ferenc asztalos, Temerin. 6197

Uj zongorák, pianinok csakis elsőrendű világmárkát, a leghosszabb lejáratu részletfizetésre kaphatók 10 éves iótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica. Városháza. 706

Nem létezik

szepülő, májfolt, pattanás és más szépséghibák, ha a »Pompadour«-szalóban (Városháza-épület) ápoltatja magát. Női fodrászat elsőrangú férfimunkaerők által, haifestés Innectoval, manikür, Haiszál, szemölcs végleges eltávolítása és soványítás villanynyal.

Fával égetett tiszta hófehér méz vagontételben legolcsóbb áron kapható. Krečana, Dali. 6321

Nemzetközi Tudakozó Iroda Subotica, Kralia Aleksandra ulica 9. Utlevelek konzuli láttamozását legolcsóbban végzi, konzuli illetékeken kívül 30 dinár díjért. Beküldés posta után. 6071

Uj ruháizlet megnyitás Suboticán. Rudics-uccában, a gyümölcs piacon. — Elegáns férfi, női és gyermekruhák legolcsóbb bevásárlási forrása. Divatos férfiföltöny 550 dinár, férfiraglán szövetből 600 és 700 dinár, covercoatból 700 és 1000 dinár, divatos női kabát 550 dinár. Gyermekruha 250, esőköpeny 250 dinár. Liegáus szövetszűmmiköppeny 475 dinár. Lúszterkabát 375 dinár, tennisz divatnadrág 225 dinár. Férfi vászonöltöny 550 dinár. Vidékre utánvétellel. Meg nem felelés esetén a pénzt visszaadom. A saját érdekében ügyvelien a címre. — Földes Samu ruhaárúháza. 5905

CITROM

»verdele« frissen érkezett nagyban és kicsinyben kapható Hercegi. Pašičeva ul. br. 2. 6385

5 dinárért a francia és angol nyelvből csoportonként (praktikus szisztem Berlitz) és külön órát ad, valamint zongoraórát is Párisban diplomált zongoratanárnó. Carra Lazara 20. Knieginja Šahovskaia. 6392

Nagy világos üzlethelyiség főtéren, irodának is alkalmas, augusztus 1-re kiadó. Bővebbet Uiházi ékszerésznél. 6289

Házikosztot adok olcsón egy vagy két személy részére. Cim a kiadóban. 6379

Regruták! Nyugalmozott ezredes felvilágosítást ad katonaiügyekben és minden szabályozható kötelezettségekben. Nemzetközi Tudakozó Iroda, Kralia Aleksandra ul. 9. Subotica. 6150

VÉTEL-ELADÁS

Megvételre keresek egy használt tolokoosit iárni nem tudó beteg részére. Báránv-szálló portása. 6391

Eladó családi ház, közel a beltérhez, 80000 dinárért. Duličeva ul. 4. Margit-malom mellett. 6295

Eladó hálószoba, nagy szőnyeg, egyéb butorok, Zmaj Jovina ul. 5. 6241

NARODNI BIOSKOP

Julius 24-25. Szombat - vasárnap
Bemutató! Bemutató!
Doktor Talmadge
gyöngyei
Izgalmas detektív kaland
6 felvonásban
Főszereplő:
Stuart Webbs
a detektív király

Titelen egy ióforgalmu éijeli üzleti és egy privát ház családi okok miatt szabad kézből elad. Titel, Tiszpart 850. 6323

Worthington gőzszivattyuk, tűzoltófeckendő, esztergapad, furógép, kis excenterprés olcsón eladó. Fritsch Noviszad, Zelicnička ul. 41. 6351

Eladó szabadkézből egy magánház és azonnal beköltözhető. I. Skotus Viatara 49. 6228

Keveset használt Ford-autó jutányos áron eladó. Subotica, Jukičeva ul. ca 32. 6411

Keresek megvételre keveset használt, négyülékes autót. Vadócz Károly Bačka-Topola. 6375

Iókarban levő, keveset használt Ford-autót megvételre keresek. Molnár István, Mali-Idioš. 6395

200 kat. holdas birtok, túlnyomórészt szántóföld, teljes felszereléssel, jó épületekkel, szép lakóházzal a községben, egy tágban, megfelelő árban eladó. Azonnal átírható, telhermentes. Bővebbet a lap kiadóhivatalában »27« jelige alatt. 6404

Egy ház két modern lakással, az egyik lakás öt, a másik lakás négy szobából áll, mind a két lakás parkettás, összes mellékhelyiségekkel, cseled- és fürdőszobával együtt szabadkézből olcsón eladó. Mindkét lakás azonnal átvehető. Melléképületek, két nagy raktár és egy istálló. Bővebbet Heuduschka és Hermann cégnél. 6410

Használt cserép és fazsindely eladó. Zmaj Jovina ul. 25. 6418

LEVELEZÉS

Vörös kérdőjel. Névtelen levelekre nem válaszolok. 6393

HÁZASSÁG

Kérem azon 26—32 év körüli csinos, komoly urhölgy ismeretségét (lehet gyermektelen özvegy is), ki nem kalandra, hanem nőboldogságra vágy s kit kölcsönös megértéssel nőül vennék. 35 éves, szép üzlettel rendelkező iparos vagyok. Fényképpel ellátott leveleket életleirással Baimok 10. sz. postafiókba kérek. Diszkrécio biztosítva. 6336

2 dinár a cukrászsütemény
Institorisznál
Vilsonova ul. 44.

FOGLALKOZÁS

Raktárnoki, pénztárnoki, ügyvédi-irnok, gazdasági felügyelői, vagy bármilyen más hasonló állást keres volt községi tisztviselő. Beszél tökéletesen szerbül, németül, románul és magyarul. Ajánlatokat »Szorgalmas« jeligére a kiadó továbbít. 6374

Manikürözönöt és egy buihajvágót, magas fizetéssel felvesz Kummerkramer, Sombor. Csak elsőrendű munkaerők jönnek figyelembe! 3375

Elsőrendű bizonyítványokkal rendelkező középkorú férfi, aki villanytelep-nél, mint irodavezető tisztviselő működik és akinek kereskedői képzettsége is van, bármily állást elfogad, gazdaságba is elmegy. Megkereséseket »Munkaképes« jeligére a kiadóba kérek. 6364

Jövedelmező képviselő átad ügynököknek, képviselőknék, stb. nagy külföldi cég. Ajánlatok »Ohne Kapital und Vorkenntnisse 9784« jelige alatt a következő címre küldendő: Piras, Prag, Jindriška 18. Č.S.R. 1613

FIFI KÖLNI VIZ
PINTÉR gyógyszerár

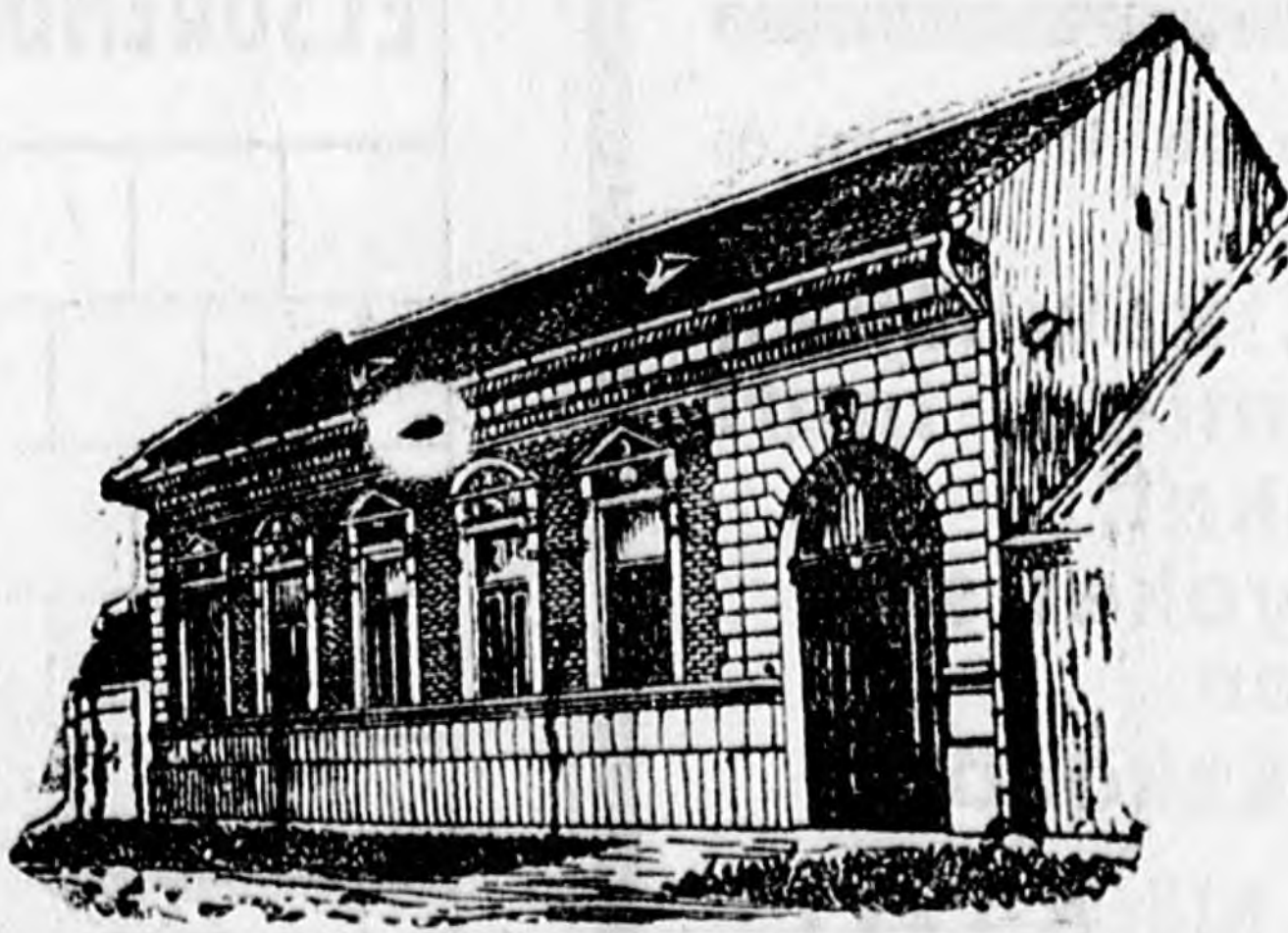
Gyakorlott irnok szerb, magyar és német tudással ügyvédi vagy más irodába alkalmazást keres. Leveleket a kiadóba kérek »Szorgalmas« jeligére. 6344

Daika egészséges, három hónapos gyerekhez azonnal kerestetik. Imjatióvić atlegyző, Prigleveci-Sv.-Ivan. 6400

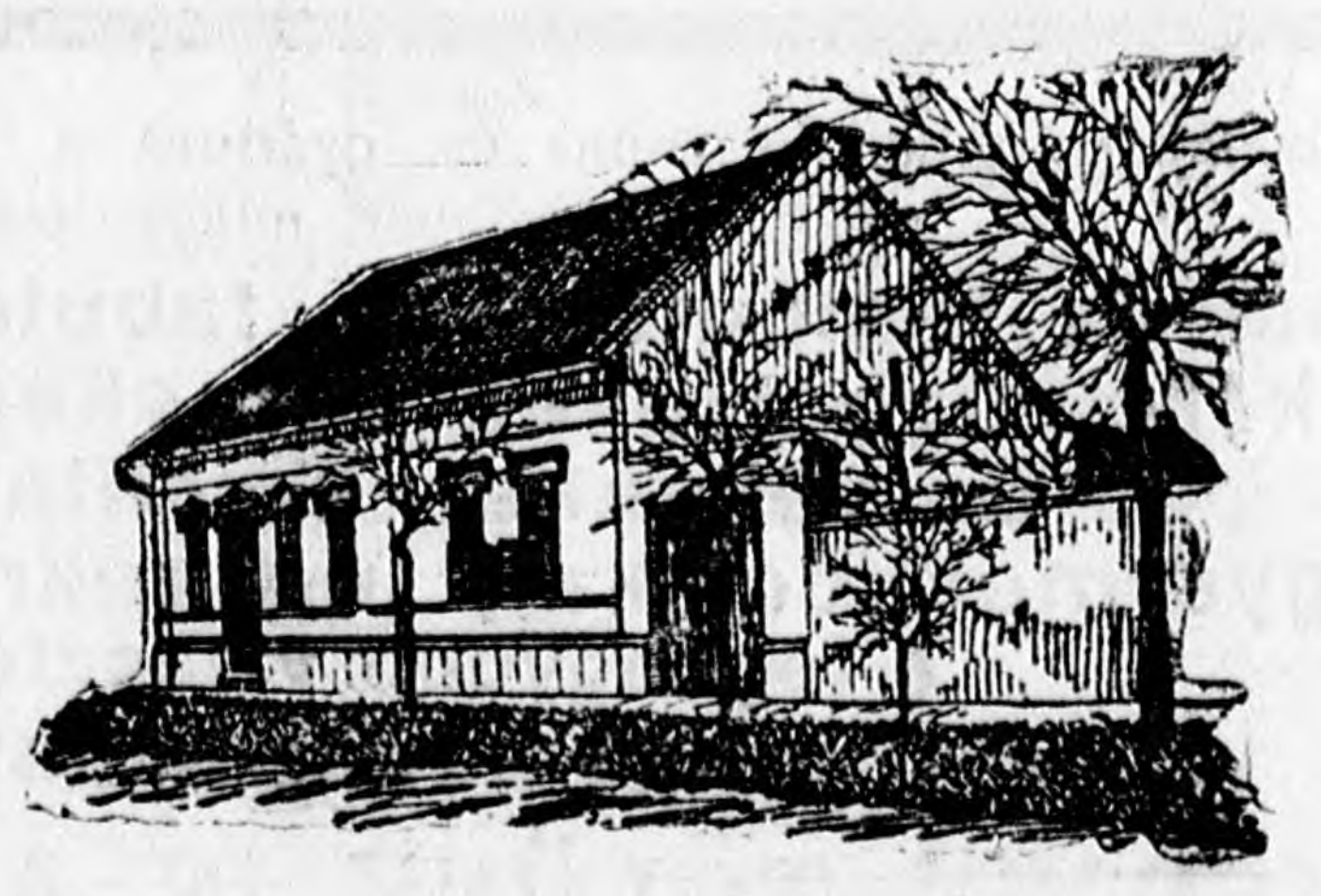
Akar-e 20 dinárért háztulajdonos lenni?

I. nyeremény

II. nyeremény

III. nyeremény

Huzás feltétlenül szeptember 25-én
Egy sorsjegy ára 20 dinár

Ez a három ház a sombori Rokkantsorsjegy nyereménye. Ezenkívül 225 értékű tárgy

Huzásjegyüket az újságokban közzétesszük
Kapható mindenütt

Képviselőket és elárúsítókat magas jutalék mellett felvesszünk. Írásbeli ajánlatokat Rokkant-Egylet Sorsjegyzosztálya Subotica, postafiók 43 címre.